

Euroopan
komissio

[KEVÄT 2015 ▶ NRO 52]

panorama

inforegio

▶ Vetoapua koheesiopolitiikalle

Työryhmä hakee investointi-
ja täytäntöönpanokohteita

- ▶ fi-compass
- ▶ EAKR:n 40. vuosipäivä
- ▶ Yhteistyön edistäminen
Latinalaisen Amerikan kanssa
aluepolitiikan alalla

Alue- ja
kaupunki-
politiikan

▶ PÄÄKIRJOITUS 3

Corina Crețu, aluepolitiikasta vastaava
Euroopan komission jäsen

ARTIKKELI

▶ TÄYTÄNTÖÖNPANOTYÖRYHMÄ 4-6

▶ ROMANIASSA PALKITAAN RAKENNERAHASTON MENESTYSTARINAT 7

▶ EUROOPAN INVESTOINTIOHJELMA 8-11

HAASTATTELUT

▶ SLOVENIA 12-13

Alenka Smerkolj, kehityksestä, strategisista hankkeista
ja koheesiosta vastaava ministeri

▶ SAKSA 14-15

Rainer Baake, valtiosihteeri, liittovaltion
talous- ja energiaministeri

▶ NORD-PAS DE CALAIS, RANSKA 16-17

Daniel Percheron, alueuuvoston puheenjohtaja

▶ ALA-SLEESIA, PUOLA 18-19

Marsalkka Cezary Przybylski

▶ EAKR JUHLISTAA 40-VUOTISTA TOIMINTAANSA 20-21

▶ CREȚU TYÖN PARISSA 22-23

▶ KARTTOJA 24-25

Eurooppa 2020 -indeksi, 2012
Eurooppa 2020 -indeksin muutos, 2010–2012

▶ EU:N TUKI SYRJÄISIMMILLE ALUEILLE 26-27

▶ EUROOPAN ALUEKEHITYKSEEN LIITTYVÄN KOKEMUKSEN LAAJENTAMINEN LATINALAISEEN AMERIKKAAN 28-31

▶ PUHE ALUEPOLITIIKAN PUOLESTA 32

▶ ARVIINTISUUNNITELMAT 33

▶ UUTISET LYHYESTI 34-35

▶ HANKKEISTA 36-39

Esimerkkejä hankkeista Virossa, Ruotsissa,
Unkarissa ja Sloveniassa

▶ OHJELMA 40

Kansi: Corina Crețu vierailulla Mémorial ACTe:ssa Guadeloupeissa.

Valokuvat (sivut):

Kansi: © Euroopan komissio
Sivu 2: Mémorial ACTe © aeroworx
Sivut 3, 4–5, 7, 8, 20–21, 22–23, 34–35: © Euroopan komissio
Sivut 10–11: © Euroopan investointipankki
Sivu 12: © Janez Kotar
Sivu 13: © David Lotric
Sivu 14: © BMWi
Sivu 15: © Euroopan parlamentin toimisto Saksassa
Sivu 16: © D. Bokalo/Conseil Régional Nord-Pas de Calais
Sivu 17: © François Lo Presti/Conseil Régional Nord-Pas de Calais
Sivut 18–19: © Ala-Sleesian voivodikunnan marsalkan toimisto
Sivu 27: vasemmalla: Mémorial ACTe © aeroworx; oikealla: © Bruno Michaux-Vignes
Sivu 29: © David Mangurian
Sivu 30: Iguassun putoukset © AEBR, 2012
Sivu 31: © AEBR, 2013
Sivu 32: © Euroopan parlamentti / Pietro Naj-Oleari
Sivut 36–37: © Enterprise Estonia; Obaman henkilökortti © Sander Retel
Sivu 38: © Kalmarin kunnan alueuuvosto
Sivu 39: © Aluekehitysvirasto Mura

Tämä lehti on painettu englanniksi, ranskaksi ja saksaksi kierrätyspaperille.

Julkaisu on saatavana 22 kielellä osoitteessa:

http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/information/publications/panorama-magazine/

Tämän numeron sisältö valmistui maaliskuussa 2015.

OIKEUDELLINEN HUOMAUTUS

Euroopan komissio tai kukaan sen puolesta toimiva henkilö ei ole vastuussa siitä, miten tässä julkaisussa olevia tietoja käytetään, eikä mahdollisista virheistä, joita julkaisussa voi esiintyä huolellisesta valmistelusta ja tarkistamisesta huolimatta. Tämä julkaisu ei välttämättä edusta Euroopan komission näkemystä tai kantaa.

ISSN 1725-8162

© Euroopan unioni, 2015

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Kolmannen osapuolen tekijänoikeudella nimenomaisesti suojatun aineiston käyttöä/jäljentämistä varten on saatava lupa tekijänoikeuden haltijalta/haltijoilta.

▶ PÄÄKIRJOITUS

Corina Crețu
Aluepolitiikasta vastaava
Euroopan komission jäsen

Ensimmäiset kuukaudet aluepolitiikasta vastaavana komission jäsenenä ovat olleet kiireisiä mutta mielenkiintoisia. Tavoitteena on ollut tavata sidosryhmiä ja kumppaneita eri puolilta Eurooppaa sen varmistamiseksi, että uudistettu politiikka on hyvin kohdennettua ja ihmiset voivat itse kokea sen edut. Olen matkustanut monille alueille, jopa Guadeloupeen, yhdelle EU:n syrjäisimmistä alueista, saadakseni ensi käden käsityksen tilanteista ja ongelmista sekä tutustuakseni henkilökohtaisesti keskeisiin toimijoihin.

Rahastojen investointien ja hallinnoinnin parantaminen

On selvää, että EU:n investointien investoiminen ja hallinnointi ilman vakaita paikallisia ja kansallisia viranomaisia asettaa koheesiopolitiikan rahastojen todellisen arvon uhanalaiseksi. Siksi minä ja tiimini olemme keskittyneet siihen virkaanastumisestani lähtien. Olemme onnistuneet perustamaan parempaa täytäntöönpanoa käsittelevän työryhmän, joka auttaa monia maita käyttämään ERI-rahastoista saatavilla olevan tuen tehokkaammin. Olemme perustaneet yksilöllisiä toimintaryhmiä varmistaaksemme, että kauden 2007–2013 jäljellä olevat varat investoidaan ja kohdennetaan oikeisiin ohjelmiin ja hankkeisiin.

Olemme myös keskittyneet hallinnollisten valmiuksien kehittämiseen määrättyissä maissa kauden 2014–2020 ohjelmien täytäntöönpanemiseksi. Tähän liittyy valmiuksien vahvistamista, jakamistaitoja ja teknistä apua; näihin on käytettävissä 4,8 miljardia euroa. Tavoitteemme on edistää hyvän käytännön malleja ja auttaa mahdollisuuksiemme mukaan: haluamme varmistaa, että sopimamme suunnitelmat toteutuvat konkreettisina hankkeina kentällä strategisen suunnittelun ja investointien hallinnointiin riittävien valmiuksien avulla.

ERI-rahastot ja *fi-compass*

Junckerin johtaman uuden komission päätavoite on saada käyttöön vähintään 315 miljardia euroa lisää investointivaroja

Eurooppaan. Poliitikamme ja Euroopan rakenne- ja investointirahastot täydentävät täydellisesti tätä uuden Euroopan strategisten investointien rahaston kautta tehtävää investointikampanjaa.

Tämän suunnitelman keskeinen osa on lisätä rahoitusvälineiden käyttöä rajusti ja siirtyä mahdollisuuksien mukaan tuista lainoihin. Tällä tavoin voimme parantaa investointien tasoa ja vauhdittaa reaali taloutta. Olen erittäin ylpeä uudesta, tammikuussa käynnistyneestä *fi-compass*-tukiohjelmasta. Sen tarkoituksena on tarjota apua ja neuvontapalveluja hallintoviranomaisille ja muille sidosryhmille siitä, kuinka rahoitusvälineitä käytetään. *fi-compass*-ohjelma tarjoaa käytännön osaamista ja oppimistyökaluja, ja sen on perustanut komissio yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa. Oppimistyökaluihin sisältyy oppaita, tietolehtisiä, verkko-opetusmoduuleita, koulutusseminaareja ja verkostoitumistapahtumia.

Toimenpideohjelmat

Jäsenvaltioiden yksilöllisistä toimintaohjelmista sopimisessa ollaan edistytty merkittävästi. Tähän mennessä budjettikaudelle 2014–2020 on hyväksytty yli 260 koheesiopolitiikan ohjelmaa yli 256 miljardin euron edestä. Ohjelmia on loppujen lopuksi yli 390, ja niihin käytetään yli 351 miljardia euroa, mikä vahvistaa EU:n koheesiopolitiikan aseman EU:n suurimpana investointivälineenä.

Ohjelmat ovat erittäin strategisia, ja niissä keskitytään tuloksiin enemmän kuin koskaan aiemmin. Niissä käsitellään Euroopan ja sen kansalaisten kiireellisimpiä ongelmia, joita ovat köyhyys ja työttömyys, ilmastonmuutos ja energiariippuvuus sekä innovoinnin ja paremman kilpailukyvyn tarve. Mikä tärkeintä, niistä on konkreettista hyötyä Euroopan kansalaisten jokapäiväisessä elämässä.

► PAREMPAA TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KÄSITTELEVÄ TYÖRYHMÄ JA PARANNETUT INVESTOINTIALOITTEET EDISTYVÄT

Koheesiopolitiikan ohjelmien ja hankkeiden tehokkuutta jäsenvaltioissa ja alueilla ei voida taata, ellei niillä ole vakaata ja tehokasta julkishallintoa. Tästä syystä hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen ja investointien ja hallinnon parantaminen ovat tällä hetkellä asioita, joilla on suuri merkitys EU:n koheesiopolitiikalle kaudella 2014–2020. Euroopan komissio on määritellyt ne ensisijaisiksi toimiksi uusia ohjelmia käynnistettäessä, mutta myös edellisen kauden 2007–2013 ohjelmia ja hankkeita päätettäessä. Kuten Corina Crețu on pääkirjoituksessa nostanut esiin, kykenemättömyys käyttää varoja sekä investoida ja hallinnoida niitä hyvin merkitsee kansalaisten osalta menetettyä mahdollisuutta EU:n koheesiopolitiikasta hyötymiseen.

Kun komission jäsen Crețu astui virkaan marraskuussa 2014, yksi hänen ensimmäisistä toimistaan oli aloite, jolla autetaan jäsenvaltioita ja alueita käyttämään koheesiopolitiikan investointeja paremmin. Parempaa täytäntöönpanoa käsittelevän työryhmän perustaminen nähtiin keinona, jolla voidaan auttaa useita sellaisia maita, joilla oli investointeihin pakottava tarve, oikeasti käyttämään saatavilla olevat varat aiempaa tehokkaammin. Usein tuo kyvyttömyys liittyy suoraan tarvittavien hallinnollisten valmiuksien puuttumiseen.

Laajempi tavoite, jolla halutaan parantaa sitä tapaa, jolla koheesiopolitiikan varoja investoidaan ja hallinnoidaan, sisältää neljä keskeistä lähestymistapaa:

- Työryhmässä keskitytään yksilöllisten toimintaryhmien avulla ensin **kauden 2007–2013 jäljellä olevien varojen käyttämiseen** ja autetaan varmistamaan, että ne investoidaan ja kohdennetaan oikeisiin ohjelmiin ja hankkeisiin.

- ▶ Painotetaan **valmiuksien kehittämistä kauden 2014–2020 ohjelmia varten** sekä työryhmässä saatujen oppien että erilaisten toimenpiteiden avulla, kuten instituutioiden kehittäminen, koulutus, kokemusten vaihto, virkamiesvaihdot ja tekninen apu, joihin jäsenvaltioiden saatavilla tällä ohjelmakaudella 4,8 miljardia euroa.
- ▶ Lisäksi komissio ryhtyy toimiin, joissa keskitytään siihen, miksi **hitaasti kehittyvät alueet**, jotka ovat saaneet merkittäviä investointeja koheesiopolitiikan nojalla, ovat yhä kehityksestä jäljessä.
- ▶ Komissio on myös koonnut asiantuntijaryhmän, joka **arvioi itsenäisesti jäsenvaltioiden ponnisteluja, jotta EU:n rahastojen käyttöä voitaisiin yksinkertaistaa** – mahdollisista parannusehdotuksista ilmoitetaan myöhemmin.

Parempaa täytäntöönpanoa käsittelevä työryhmä perustettiin auttamaan määrättyjä maita, jotka ovat huolissaan omista

suunnittelua ja investointeja koskevista valmiuksistaan. Yksi osa tätä haastetta on se, että kyetään käyttämään varoja tehokkaasti hankkeisiin, joihin myönnettiin varoja jo ohjelmakaudella 2007–2013, ja varmistamaan, että osa yhä käytettävissä olevista varoista ohjataan (uudelleen) oikean tyyppisiin hankkeisiin. Tällä on myös tärkeitä vaikutuksia uusille kauden 2014–2020 ohjelmille.

Rahastojen hyödyntäminen

Työryhmän huomio keskittyy joukkoon maita, joissa rahastovarojen käyttöasteet olivat työryhmän perustamishetkellä merkittävästi EU:n keskiarvon alapuolella, toisin sanoen alle 60 prosenttia, kun EU:n keskiarvo on 72 prosenttia. Tämä tilanne voi johtaa vapautumiseen, mikä merkitsisi jäsenvaltioille kaudelle 2007–2013 osoitettujen varojen lopullista menettämistä.

▶ Corina Crețu lanseeraamassa TAIEX REGIO PEER 2 PEER -hankkeen Brysselissä 24. maaliskuuta. Hankkeen avulla julkishallinnot voivat vaihtaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä eri puolilla Eurooppaa, ja sillä parannetaan EU:n investointien käyttöä ja hallinnointia entisestään.

Kyseessä on kahdeksan maata, jotka ovat Tšekin tasavalta, Slovakia, Kroatia, Slovenia, Romania, Bulgaria, Italia ja Unkari. Työryhmän ensimmäisenä tehtävänä on ollut tilanteen kartoittaminen ja maakohtaisten tilanneanalyysien tekeminen. Muutamissa maissa on ollut ongelmia ja viivästyksiä suurien infrastruktuurihankkeiden toteuttamisessa, etenkin ympäristön ja liikenteen alalla. Toisissa maissa ongelmana ovat enemmänkin yleisesti heikot hallinnolliset valmiudet sekä rakenteelliset ja hallintoon liittyvät kysymykset. Toimenpiteet, joilla viimeksi mainittuihin ongelmiin puututaan, ovat kuitenkin luonteeltaan pitkäaikaisia, eivätkä niillä saadut tulokset välttämättä näy lyhyellä aikavälillä.

Työryhmä vastaa toimintasuunnitelmien laadinnasta kunkin kyseessä olevan jäsenvaltion osalta – tai olemassa olevien suunnitelmien, jos sellaiset ovat käytössä, tarkistamisesta. Tällä menetellyllä taataan kokemusten vaihto ja hyvien käytäntöjen leviäminen osallistujien keskuudessa. Se on elintärkeä osa komission lähestymistapaa – kyse ei ole syyllisten osoittelusta vaan hyvien käytäntöjen mallien edistämisestä ja auttamisesta. Muutamia toimintasuunnitelmia, jotka komission jäsen on hyväksynyt, on jo saatu valmiiksi ja niiden odotetaan käynnistyvän huhtikuun lopussa 2015.

Tekninen tuki

Työryhmän työtä helpottavat monella tapaa useat läheisesti kytkeytyvät toimenpiteet tai aloitteet. Lisäapua voisi tuoda rahoitusjärjestelyvälineiden aiempaa laajempi käyttö joustavuuden mahdolliseksi lisäämiseksi.

Hallinnollisten valmiuksien kehittämisen osalta toimia voidaan myös vauhdittaa erityisesti täytäntöönpanon parantamiseksi kaudella 2014–2020. Jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään teknisen avun määrärahat tehokkaammalla ja kohdennetumalla tavalla, jotta voitaisiin vahvistaa niiden hallinnollisia valmiuksia ohjelmien ja hankkeiden parempaan hallintointiin.

Lisäksi komissio käyttää omaa teknistä apuaan sellaisten aloitteiden kehittämiseen, joilla pyritään auttamaan jäsenvaltioita valmiuksien kehittämisessä. Esimerkiksi alue- ja kaupunkipoliitiikan pääosaston hallintovalmiuksien osaamiskeskus on järjestänyt jäsenvaltioiden asiantuntijoille koulutustapahtumia uusista kauden 2014–2020 koskevista lakisäätöistä vaatimuksesta ja petoksen ehkäisystä (katso *Panorama-lehden NRO 51*). Tällä hetkellä valmistellaan toista valmiuksien kehittämistä koskevaa hanketta. Siinä on kyse eräänlaisesta vaihtojärjestelmästä, josta käytetään nimitystä TAIEX-REGIO PEER 2 PEER. Vaihtojärjestelmällä edistetään kokemusten vaihtoa eri jäsenvaltioiden varoja hallinnoivien virkamiesten välillä. Integrity Pacts -sopimukset on myös mielenkiintoinen hanke, joka käynnistettiin hiljattain yhteistyössä Transparency Internationalin

kanssa. Sen tavoitteena on edistää hyvien hallintotapojen soveltamista EU:n yhteisrahoittamissa hankkeissa.

Yksilölliset lähestymistavat

Eri lähestymistavat, jotka ulottuvat avoimuuden varmistamisesta julkisten hankintojen yhteydessä eri jäsenvaltioiden asiantuntijoiden vaihtojen edistämiseen, ovat osa Euroopan komission yhtenäistä mutta silti yksilöllistä lähestymistapaa, jonka tavoitteena on antaa tarvittava apu, jotta investoinnit olisivat tehokkaita ja niillä olisi arvoa kansalaisille.

Kyseisissä jäsenvaltioissa on jo toteutettu merkittäviä ponnisteluja EU:n rahastovarojen sujuvia ja tehokkaita investointeja hankaloittavien viivästysten ja esteiden poistamiseksi. Niihin on sisällynyt esimerkiksi aloitteita, jotka on toteutettu yhteistyössä komission palvelujen kanssa laatimalla kansallisia ja alueellisia toimintasuunnitelmia aiempaa tiiviimmän seuraamisen ja viivästysten ehkäisemiseksi. Ne ovat olleet sisällöltään laajoja Romanian ja Italian osalta, ja niillä on saavutettu huomattavia tuloksia erityisesti rahoituksen toteutumiseen kasvattamisessa ja hankkeiden fyysisen täytäntöönpanon kiihdyttämisessä kentällä. Huolellinen uudelleenohjelmointi lähes jokaisessa kyseessä olevassa jäsenvaltiossa on myös mahdollistanut investointien siirtämisen kohteisiin, joissa niistä on eniten hyötyä, ja erityisesti ympäristöön (jäte ja vesi) sekä kuljetukseen (erityisesti rautatiet) liittyvillä painopistealoilla.

Asteittain toteuttamisen mahdollisuus otettiin käyttöön täytäntöönpanon jatkamiseksi kahden ohjelmakauden välillä, ja se on jatkossa helpottava tekijä, jota käytetään laajalti jäsenvaltioissa, joissa on täytäntöönpanovaikeuksia. Jäsenvaltioita autetaan tämän käytännön soveltamiseen liittyvissä yksityiskohdissa työryhmän työn avulla.

Näillä uudelleenohjelmointitoimilla on säästetty noin 10 miljardia euroa määrärahoja, jotka ovat olleet vapautumisvaarassa vuonna 2013 tai 2014.

Pitkällä ja keskipitkällä aikavälillä sen varmistaminen, että EU:n investoinnit tuottavat ihmisille hyötyä, riippuu maiden sitoutumisesta toimenpiteisiin, joilla parannetaan niiden hallinnollisia valmiuksia ja nykyaikaistetaan niiden julkishallintoa. Komissio auttaa sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastojen että käytännön tuen kautta, mutta se edellyttää poliittista sitoutumista siihen, että rakenteellisten uudistusten lisäksi joissakin tapauksissa myös kulttuurilliset muutokset ovat tarpeen.

LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/policy/how/improving-investment/

► Rakennerahastojen gaalan järjestivät Euroopan komission edustusto Romaniassa ja Structural Consulting Group.

► ROMANIASSA PALKITAAN RAKENNERAHASTON MENESTYSTARINAT

Noi n 30 romanialaista hanketta, jotka saivat rahoitusta EU:n rakennerahastoista kaudella 2007–2013, palkittiin gaalatapahtumassa Bukarestissa.

Romanian rakennerahastojen gaala järjestettiin Bukarestissa joulukuussa 2014 palkintojen ja tunnustusten antamiseksi niille, jotka olivat käynnistäneet ja toteuttaneet maassa menestyksekkäitä hankkeita rakennerahastojen rahoituksella.

Tapahtumassa palkintojen jakajina olivat työllisyydestä, kasvusta, investoinneista ja kilpailukyvystä vastaava komission varapuheenjohtaja **Jyrki Katainen** ja aluepolitiikasta vastaava komission jäsen **Corina Crețu**.

Rakennerahastojen gaala päätti seitsemän aluekonferenssin sarjan, jotka oli järjestetty vuonna 2014 teemalla ”aluekehityksen uudelleenkäynnistäminen rakennerahastojen kautta”. Konferenssisarjan järjesti EU:n edustusto Romaniassa, ja sen tarkoituksena oli korostaa tehokkaiden, rakennerahastoja käyttämällä toteutettavien hankkeiden ja kokemusten

kehittämistä, ja siten edistää hyviä käytäntöjä EU:n rahastojen käyttämisessä ja tehdä hyvää tehtyä työtä tunnetuksi.

Kilpailu houkutteli yli sata osallistujaa, ja se oli jaettu kymmeneen luokkaan: koulutus, sosiaalinen osallisuus, helposti lähestyttävä hallinto, tehokkaat yksityisen sektorin hankkeet, turismi, innovaatioteknologiat, kestävä kehitys, maaseutu- tai kaupunki-infrastruktuuri, maa- ja kalatalous, vaihtoehtoisista lähteistä rahoitettavat hankkeet.

Gaala järjestettiin hyvään aikaan uuden kauden 2014–2020 alkuvaiheessa, kun menestyksekkäiden hankkeiden korkean profiilin palkitseminen voi käynnistää ketjureaktion ja saada aikaan EU:n rahastojen entistä laadullisemman hyödyntämisen tulevaisuudessa. Mallia voidaan käyttää myös muissa jäsenvaltioissa hyvien käytäntöjen korostamiseksi.

► LISÄTIETOA
www.fonduri-structurale.ro
www.proiecte-structurale.ro

▶ EUROOPAN INVESTOINTIOHJELMA JA ERI-RAHASTOT

Komissio julkisti Euroopan investointiohjelman vuoden 2014 lopussa ensisijaisena ⁽¹⁾. Tavoitteena on vauhdittaa lisäinvestointeja Euroopan talouteen kasvun ja työllisyyden edistämiseksi vähintään 315 miljardin euron lisäinvestoinneilla ja saada aikaan rakenteellinen muutos tavassa, jolla julkisia varoja käytetään, raivaten tietä uusille investoinneille.

Lisäksi tuleva riskirahoitus tulee ensimmäisestä pilarista – Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR). Toisesta pilarista toteutetaan investoinnit reaalityökalujen avulla. Tätä täydennetään toimenpiteillä, joilla poistetaan investointien esteitä ja saadaan aikaan todelliset sisämarkkinat – kolmas pilari.

Tarkoituksena on, että ESIR-varoilla täydennetään Euroopan rakenne- ja investointirahastoja (ERI-rahastoja). On mahdollista yhdistää investointivaroja yksittäisten hankkeiden tasolla niin, että osa hankkeesta voidaan rahoittaa ERI-rahastoista ja osa ESIR-varoista. Rahastovarojen yhdistämisessä otetaan käyttöön hallintojärjestelmät.

Millainen rooli ERI-rahastoilla on Euroopan investointiohjelmassa?

ERI-rahastoista noin 450 miljardia euroa on jäsenvaltioiden ja niiden alueiden saatavilla kaudella 2014–2020. Koheesio-, maaseudun kehitys- ja meripolitiikat ovat yhdessä EU:n investointien suurin kohdealue älykkään, kestävä ja osallistavan kasvun kannalta.

ERI-rahasto-ohjelmista tehdään merkittäviä panostuksia investointiohjelman tavoitteisiin, ja jäsenvaltioiden sitoutuminen ERI-rahastojen entistä tehokkaampaan käyttöön on ohjelmaa täydentävä tekijä. Aikomuksena on saada aikaan rakenne, jossa ERI-rahastoilla kannustetaan entistä suurempiin julkisiin ja ennen kaikkea yksityisiin investointeihin rahoitusvälineiden tehostetun käytön avulla.

Mitkä ovat ERI-rahastojen rahoitusvälineet?

Jäsenvaltioita ja alueita kannustetaan käyttämään rahoitusvälineitä tehokkaana ja kestäväna tapana tuen kohdentamiseen ERI-rahastoista yhteisrahoitetun ohjelman painopistealoille. Rahoitusvälineet sopivat taloudellisesti elinkykyisille hankkeille, eli hankkeille, joilla odotetaan saavutettavan riittävästi tuloja tai säästöjä saadun tuen takaisinmaksuun.

Rahoitusvälineillä on ainakin neljä tärkeää etua verrattuna perinteisiin tukiin.

- ▶ Samalla määrärahalta **saadaan aikaan paljon enemmän investointeja** (vipuvaikutus).
- ▶ Koska rahoitusvälineet yleensä liittyy yksityisiä toimijoita (pankkeja tai yrityksiä), tuetun investoinnin **taloudelliseen elinkykyyn liittyy sisäinen kannustin**.
- ▶ Rahoitusvälineet ovat uudelleenkäytettävyyden ansiosta **edelleen käytettävissä ohjelmakauden päätyttyä**.
- ▶ Ne ovat myös joustavia ja niillä voidaan antaa **tukea investoinnille parhaiten sopivassa muodossa** (kuten jäljempänä esitetään).

Rahoitusväline-esimerkkejä

▶ **LAINOJA** annetaan yrityksille tai yksityishenkilöille, ja ne on maksettava takaisin ennalta määritetyn maksuohjelman mukaisesti. Tuettuja lainoja käytetään usein silloin, kun pankit ovat haluttomia antamaan lainaa tai tarjoamaan rahoitusta edullisilla ehdoilla (esim. alhaisemmalla korolla, pidemmällä takaisinmaksuajalla tai alhaisemmillä vakuusvaatimuksilla).

▶ **VIRO** EAKR-rahoitetulla lainajärjestelmällä on tuettu 619 asuinrakennuksen, yhteensä yli 22 000 yksittäisen huoneiston, kunnostamista vastaamaan nykyajan vaatimuksiin, minkä tuloksena saavutetaan merkittäviä energiasäästöjä ja parempi asuinympäristö asukkaille.

▶ **MIKROLUOTOT** ovat pieniä lainoja henkilöille ja hyvin pienille yrityksille, joilta pääsy rahoituspalvelujen piiriin on usein poissuljettu. Niitä tarjotaan tyypillisesti lyhyellä laina-ajalla ja ilman tai lähes ilman vakuuksia.

▶ **UNKARI** EAKR-rahoitettu, mikroluoton ja tukijärjestelmän yhdistelmä on parantanut yli 9 000 kasvavan mikroyrityksen tilannetta parantamalla niiden pääsyä rahoituksen piiriin.

(1) Euroopan investointiohjelma [COM(2014) 903 final].

MITEN ERI-RAHASTOJEN RAHOITUSVÄLINEET TOIMIVAT? ▼

EU:N VAROJA MENEÄ ALUEILLE JA MAILLE ...

EU:n varoja osoitetaan ...

... maille ja alueille ...

... jotka arvioivat rahoitusvajeen ...

... SELLAISIIN TOIMIIN INVESTOIMISTA VARTEN ...

... lainoja, pääomaa ja takauksia varten ...

... varojen osoittamiseksi rahoituslaitoksille ...

... ja investointistrategian kehittämiseksi ...

... JOTKA MAKSAVAT VARAT TAKAISIN NIIDEN KÄYTTÄMISEKSI UUELLEEN ...

... sellaisiin ihmisiin ja yrityksiin investoimiseksi ...

... jotka kasvavat ja maksavat varat takaisin ...

... niiden uudelleen investointia varten.

▶ **TAKAUKSET** antavat luotonantajalle varmuuden pääoman takaisinmaksusta kokonaan tai osittain, jos luotonsaaja laininlyö takaisinmaksun.

▶ **ROMANIA** EAKR-rahoitetusta takuujärjestelmästä on myönnetty takauksia yli 694 edunsaajalle (maanviljelijöille ja pk-yrityksille). Takauksilla autetaan niitä parantamaan tuotantomenetelmiään ja suojelemaan ja parantamaan ympäristöä. Tähän mennessä näin on autettu luomaan tai säilyttämään 10200 työpaikkaa.

▶ **PÄÄOMAVÄLINEET** koskevat pääoman sijoittamista yritykseen vastineeksi yrityksen omistuksesta tai omistusosuudesta yritykseen. Pääomasijoittaja voi mahdollisesti olla mukana yrityksen johdossa ja jakamassa yrityksen voittoja. Välineisiin sisältyvät riskipääoma, alkupääoma ja starttipääoma. Tuotto riippuu yrityksen kasvusta ja kannattavuudesta.

▶ **SAKSA** EAKR-rahoitetulla riskipääomavälineellä on investoitu 45 uuteen yritykseen Saksissa. Näin yrityksiä on autettu selviytymään vaikeasta starttivaiheesta ja tuettu niiden kasvua, minkä ansiosta ne ovat voineet hyödyntää innovatiivisia ideoita ja teknologioita. Näin on autettu luomaan tai säilyttämään 450 työpaikkaa.

Miten ERI-rahastojen rahoitusvälineet toimivat?

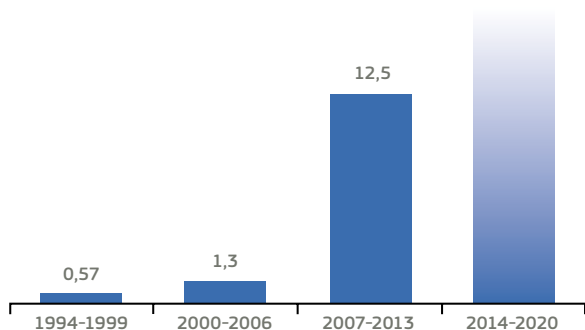
Ennen varojen osoittamista rahoitusvälineeseen hallintoviranomaisten on arvioitava, mitä tarvitaan, miksi sitä tarvitaan ja ketkä sitä tarvitsevat. Esimerkiksi alueella voi olla huipputeknologiayrityksiä, jotka eivät pääse tavallisen pankkirahoituksen piiriin sen takia, että niiden hankkeisiin liittyy liian suuri riski. Siellä saattaa myös olla hyvin pieniä yrityksiä ja yrittäjiä, jotka eivät voi saada lainaa, koska niillä ei ole pankissa historiatietoja tai ne eivät voi tarjota vakuuksia. Yksi tai useampi rahoitusväline voidaan perustaa huolellisen tarvearvioinnin perusteella.

Rahoitusvälineitä hallinnoivat yleensä kansallisella tai alueellisella tasolla toimivat rahoituslaitokset (kuten pankit), jotka valikoidaan ja joiden vastuulle annetaan rahoitusvälineiden hoitaminen hallintoviranomaisen puolesta. ERI-rahastoja käyttävät rahoitusvälineet toteutetaan siten alueellisesti tai paikallisesti ja usein sellaisten laitosten kautta, jotka ovat usein entuudestaan tuttuja niille, jotka lopulta saavat tuen.

Tuki EU:n alueille ERI-rahastojen rahoitusvälineiden käytön lisäämiseksi ja parantamiseksi

EAKR:n ja ERI-rahasto-ohjelmien rahoitusvälineet ovat laajentuneet merkittävästi viime vuosina: maantieteellisesti, taloudellisesti ja myös eri toimialoilla. Euroopan investointiohjelman puitteissa määrien odotetaan nousevan entisestään kaudella 2014–2020. Tavoitteena on yli kaksinkertaistaa rahoitusvälineiden käyttöä.

OHJELMIEN RAHOITUSOSUUKSET RAHOITUSVÄLINEILLE (MILJARDIA EUROAA)

Vakaat ja entistä erityisemmät lainsäädännölliset puitteet

Rahoitusvälineiden käytön lisäämisen vauhdittamista tuetaan lainsäädännöllisillä puitteilla, joissa niiden käyttö laajennetaan kaiken tyyppiin ERI-rahasto-ohjelmiin (kansalliset, alueelliset, valtioiden väliset ja rajat ylittävät) sekä kaikkiin yhteentoista ERI-rahastojen temaattisiin tavoitteisiin. Hallintoviranomaisilla on myös enemmän täytäntöönpanovaihtoehtoja, kuten niin kutsuttuina valmistratkaisuina tarjottavat rahoitusvälineet, joissa on vakimuotoiset ehdot ja edellytykset.

Paljon vakaammassa ja erityisemmissä lainsäädännöllisissä puitteissa otetaan myös huomioon puutteet kauden 2007–2013 lainsäädännössä, joka oli usein liian epämääräistä ja josta seurasi jonkin verran kielteistä kehitystä, kuten rahojen ”pysäköimistä” holding-varoihin tukikelpoisuuskautta koskevien sääntöjen kiertämiseksi ulottumatta reaalityönteeseen. Nyt käytössä on uusia varotoimia: pakollisella *ex ante* -arviointilla on varmistettava, että rahoitusvälineitä luodaan vain, kun niitä tarvitaan, vaiheittaisilla maksuilla varmistetaan, että maksuvalmiutta lisätään vain, jos aiemmat varat on investoitu reaalityönteeseen, ja tulossuuntautuneilla hallinnointipalkkioilla kannustetaan varoja hallinnoivia henkilöitä toteuttamaan tämä mahdollisimman nopeasti.

FI-COMPASS-ALOITTEEN TAVOITTEET

fi-compass-aloitteen käynnistivät Euroopan komissio ja Euroopan investointipankki 19.–20. tammikuuta Brysselissä pidetyssä julkisessa konferenssissa, johon osallistui yli 400 hallintoviranomaista, rahoituslaitosta ja muita sidosryhmiä.

Euroopan komission varapuheenjohtaja **Jyrki Katainen** korosti komission ja Euroopan investointipankin kumppanuutta, ja Euroopan investointipankin varapuheenjohtaja **Wilhelm Molterer** ilmaisi, että ne molemmat ovat sitoutuneita näkemään lisäyksen ERI-rahastojen rahoitusvälineissä, ja sijoitti fi-compass-aloitteen vankasti Euroopan investointiohjelman yhteyteen.

Painopisteenä oli oppia, kuinka rahoitusvälineillä voidaan täydentää Euroopan rakenne- ja investointirahastoista myönnettyjen avustusten käyttöä.

Eriyistä huomiota kiinnitettiin käytännöstä oppimiseen ja siihen, että rahoitusvälinealan uranuurtajat jakavat taitotietoaan ja menestystarinoitaan. Useat kansalliset ja paikalliset viranomaiset tarjosivat tapaustutkimuksia, joissa korostettiin kaudelta 2007–2013 peräisin olevia esimerkkejä hallinnollisten esteiden voittamisesta, hyvien kumppanuuksien luomisesta ja tehokkaasta täytäntöönpanosta.

LISÄTIETOA
www.fi-compass.eu

▶ Jyrki Katainen, Euroopan komission varapuheenjohtaja (oikealla), ja Wilhelm Molterer, Euroopan investointipankin varapuheenjohtaja (vasemmalla), fi-compass-aloitteen käynnistämistilaisuudessa.

Tekninen neuvonta: fi-compass

Uuden fi-compass-aloitteen myötä hallintoviranomaisten ja muiden sidosryhmien saatavilla on tuki- ja neuvontapalveluja, joilla niitä autetaan hyödyntämään kaikkia ERI-rahastojen rahoitusvälineiden tarjoamia mahdollisuuksia. fi-compass on myös tärkeä osa Euroopan investointiohjelman investointineuvontakeskusta.

fi-compass-aloitteen on perustanut Euroopan komissio yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa. Se on ainutlaatuinen palvelu kaikkia Euroopan rakenne- ja investointirahastoja ja kaikkia temaattisia tavoitteita varten. Siksi se korvaa menestyksekkäät asiantuntija-avun aloitteet vuosien 2007–2013 ohjelmakaudelta: Jeremie yrityksille, Jasmine mikrorahoitukselle ja Jessica kaupunkialueiden kehitykselle.

fi-compassin horisontaalinen osa-alue

fi-compass-aloitteella on horisontaalinen osa-alue, joka kehittää ja jakaa asteittain ERI-rahastoista rahoitettujen rahoitusvälineiden täytäntöönpanossa tarvittavaa taitotietoa ja josta kaikki ERI-rahastojen hallintoviranomaiset hyötyvät. Se on suunniteltu vastaamaan niiden tarpeisiin tarjoamalla käytännön tietoja ja oppimistyökaluja, kuten oppaita, tietolehtisiä, verkko-opetusmoduuleita, koulutusseminaareja ja verkostoitumistapahtumia.

fi-compassin useita alueita koskeva osa-alue

fi-compass-aloitteessa on useita alueita koskeva osa-alue, jossa tarjotaan ehdotuspyyntöjen perusteella EU:n rahoitusta hankkeille, jotka ovat peräisin vähintään kahdelta hallintoviranomaiselta ja kattavat vähintään kaksi jäsenvaltiota, ERI-rahastojen rahoitusvälineiden mahdollisen käytön arvioimiseksi alueiden yhteiseen investointitarpeeseen. Tähän sisältyy tyypillisesti valmistelutöitä, kuten markkina-analyysi ja rahoitusvälineiden mahdollinen suunnittelu etenkin erityisillä temaattisilla aloilla, kuten romanien osallistaminen tai makroalueellisten strategioiden yhteydessä. Useita alueita koskevan pyynnön alaiset hankkeet antavat eri jäsenvaltioiden hallintoviranomaisille ainutlaatuisen mahdollisuuden tehdä yhteistyötä toistensa sekä rahoituslaitosten kanssa ja hyötyä keskinäisestä oppimisesta.

► LISÄTIETOA

Lisätietoja toimista, jotka kuuluvat fi-compass-aloitteen horisontaaliseen osa-alueeseen, on vuoden 2015 työohjelmassa, joka on saatavilla yhdessä fi-compass-aloitteen useita alueita koskevaan osa-alueeseen kuuluvien ehdotuspyyntöjen kanssa osoitteessa: www.fi-compass.eu

► SLOVENIA KESKITTYY KASVUUN JA KEHITYKSEEN PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ

Panorama haastatteli Alenka Smerkolj, kehityksestä, strategisista hankkeista ja koheesiosta vastaavaa salkutonta ministeriä, Slovenian kumppanuussopimuksen ja toimenpideohjelman hyväksymisestä ja maan Euroopan rakenne- ja investointirahastoja koskevasta tukitavoitteesta.

► Miten järjestit kumppanuussopimuksen valmisteluprosessin? Mitkä olivat järjestelmän tärkeimmät vahvuudet?

Vuoden 2014 viimeiset kuukaudet osoittautuivat erittäin dynaamisiksi kaikille EU:n koheesipolitiikan täytäntöönpanoon osallistuneille Sloveniassa. Slovenia voi vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyyksen mukaan saada 3,2 miljardia euroa, tai 4,1 miljardia euroa, kun mukaan lasketaan maatalous- ja kalatalouspolitiikkojen nojalla saatavat varat. Olen tyytyväinen, että Slovenia sai, yhteistyössä linjaministeriöiden ja Euroopan komission kanssa, valmisteluprosessin onnistuneesti päätökseen kummankin keskeisen asiakirjan, nimittäin loka-kuun lopussa hyväksytyin kumppanuussopimuksen sekä joulukuun puolivälissä hyväksytyin toimenpideohjelman, osalta.

Johtamani kehityksestä ja Euroopan koheesipolitiikasta vastaava valtionvirasto koordinoi valmisteluprosessin näitä kahta asiakirjaa varten, joiden laadinnasta ovat huolehtineet linjaministeriöt ja muut osallistuvat sidosryhmät, unohtamatta missään vaiheessa avoimuuden periaatetta ja EU:n *lainsäädännön*nojailla määritettyjen asiakirjojen noudattamista. Linjaministeriöissä valmisteltiin toimialakohtaiset toimet, jotka liittyvät yksilöllisten kehityspolitiikkojen täytäntöönpanoon, ja siinä yhteydessä koordinoitua ja neuvotteluja toteutettiin aktiivisesti molempien koheesioalueiden neuvostojen kanssa sekä sosiaalisten kumppanien, nuorten ja talouden sektorin

sekä kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa. Halusimme päästä eroon menetelmästä, jota oli sovellettu aikaisemmin, nimittäin osuuksien osoittamisesta ministeriöille sekä alemmille alueellisille tasoille. Tavoitteemme oli myös ehkäistä investointien pirstoutumista ja, eräissä tapauksissa, toimenpiteiden päällekkäisyyttä. Uskon, että olemme onnistuneet päättämään ohjelmasuunnitteluprosessin tehokkaasti.

► Kuinka paljon kumppanuussopimus ja toimenpideohjelma ovat seurausta osallistuneiden päätoimijoiden yhteistyöstä (ministeriöt, alueet, kaupungit, yritykset, tiedeyhteisöt, kansalaisjärjestöt jne.)?

Laaja koordinoitua on olennainen asia laadukkaiden strategisten asiakirjojen suunnittelua varten. Olemme järjestäneet julkisia keskustelutilaisuuksia, työpajoja, kuulemisia ja 24 vierailua alueille. Keskusteluihin osallistui kaikkien keskeisten sidosryhmien edustajia, ja välillä asioista oltiin eri mieltä, mutta onnistuimme ohittamaan erimielisyytemme ja keskittymään yhteiseen etuumme, nimittäin sen mahdollistamiseen, että edunsaajat voivat käyttää EU:n rahastoja mahdollisimman pian, etenkin nyt kun EU:n rahastot ovat ainoita rahastoja, jotka ovat käytettävissä kehittämistä varten. Siksi asiakirjat edustavat laajaa konsensusta, joka saavutettiin EU:n koheesipolitiikan täytäntöönpanon osalta kaudelle 2014–2020 Sloveniassa.

► Mitä odotat viiden rahaston kehittämisen tiiviistä koordinoimisesta? Miten yhdenmukainen lähestymistapa luodaan?

Voin epäilyksettä sanoa, että kumppanuussopimuksen hyväksyminen vahvistaa hallintoviranomaisten yhteistyötä entisestään ja tarjoaa enemmän mahdollisuuksia integraatiota varten. Viiden rahaston käytettävissä olevat varat on käytettävä valikoitujen temaattisten tavoitteiden toteuttamiseen. Asetamme mekanismit sille, miten täytäntöönpano koordinoitua, ja joka-päiväisen yhteistyön sekä tietojen ja ideoiden vaihdon parantamiseen toiminnan tasolla on panostettava paljon.

► LJUBLJANA, SLOVENIA: Kemian ja kemiallisen teknologian tiedekunnan ja tietokone- ja informaatiotieteen tiedekunnan uudet tilat ovat parantaneet luonnontieteiden ja teknologiatutkimuksen valmiuksia.

”Tavoitteena ei ole enää ainoastaan käyttää kaikkia käytettävissä olevat EU:n varoja, vaan myös saada aikaan etuja ja myönteisiä tuloksia Sloveniassa pitkällä aikavälillä.”

► ALENKA SMERKOLJ – KEHITYKSESTÄ, STRATEGISISTA HANKKEISTA JA KOHEESIOSTA VASTAAVA MINISTERI, SLOVENIA

► Mitkä ovat tärkeimmät muutokset toimenpideohjelmassa verrattuna kauteen 2007–2013?

Ensimmäinen tehtävä oli ajattelutavan muutos, nyt meidän täytyy muuttaa toimintaamme – olemme siirtymässä pois infrastruktuuriin investomisesta ja keskitymme enemmän hankkeisiin, joilla on selvästi määritellyt strategiat, konkreettiset tavoitteet ja tulokset, ja tämä on tärkein ero, kun vertailemme ohjelmakausia 2014–2020 ja 2007–2013. Tavoitteemme on vuoteen 2023 mennessä yhteisrahoittaa hankkeita, joilla parannetaan Slovenian talouden kilpailukykyä ja luodaan laadukkaita työpaikkoja pitkällä aikavälillä. Tässä yhteydessä suunnittelemme useiden täytäntöönpanoon liittyvien muutosta käyttöönottoa, nimittäin kilpailukykyisten pyyntöjen ja verkkopyyntöjen käyttöönottoa, takaisin maksettavien ja ei-takaisin maksettavien rahoitusvarojen yhdistämistä, ja perustamme lisäksi verkkopalvelun, jossa kaikki olennainen tieto on potentiaalisten edunsaajien saatavilla. Tavoitteena ei ole enää ainoastaan käyttää kaikkia käytettävissä olevat EU:n varoja, vaan myös saada aikaan etuja ja myönteisiä tuloksia Sloveniassa pitkällä aikavälillä.

► Millaisia tuloksia odotat seitsemän vuoden kauden lopussa?

Slovenia on tähän asti onnistunut EU:n varojen käytössä, ja meillä on kaikki syyt uskoa, että Slovenia käyttää kauden

2007–2013 varat mahdollisimman täydellisesti vuoden 2015 loppuun mennessä. Kaikki Slovenian alueet ja kunnat ovat toteuttaneet ainakin yhden EU:n tukea saaneen hankkeen. Tällaisten hankkeiden määrä on yli 5 000, mikä antaa meille riittävän syyn olla optimistisia. EU:n varojen käytön osalta uskon, että meillä on edessämme valoisa tulevaisuus; meillä on tarvittava asiantuntemus ja kokemus, ja tehtävämme on sekä soveltaa niitä että kehittää niitä edelleen ohjelmakaudella 2014–2020. Kaikkien EU:n koheesiopolitiikan täytäntöönpanoon osallistuvien nykyinen tehtävä on olla realistinen arvioitaessa sitä, minkä tyyppiset hankkeet ovat merkityksellisiä Slovenian kehittymiselle. Meidän täytyy keskittyä valmistelemaan hyvin kehitettyjä hankkeita ja onnistua niiden täytäntöönpanossa rahastojen hyödyntämisen ja asetettujen tavoitteiden sekä suunniteltujen tulosten toteuttamisen osalta. Vasta sen jälkeen, kun olemme saavuttaneet tämän kaiken, voimme arvioida menestystämme. Minä uskon menestykseemme.

► Mitä olet oppinut tästä lähestymistavasta ja mitä tekisit jälkikäteen eri tavalla?

Kuten tiedätte, Sloveniassa on toteutettu viimeisen kolmen vuoden aikana useita muutoksia hallinnon johdossa sekä muita organisaatiomuutoksia, jotka ovat epäilemättä hidastaneet asiakirjojen valmistelua. Saamiemme kokemusten valossa ottaisimme asiakirjojen valmisteluprosessiin järjestelmällisemmän lähestymistavan ja vakaampi hallintorakenne edistäisi ehdottomasti suoraviivaisempien ohjeiden noudattamista; kutsuisimme myös ulkopuolisia asiantuntijoita osallistumaan asiakirjojen valmisteluprosessiin.

► LISÄTIETOA
www.svrk.gov.si/en/

REPUBLIC OF SLOVENIA
GOVERNMENT OFFICE FOR DEVELOPMENT
AND EUROPEAN COHESION POLICY

► KOHEESIOPOLITIIKKA SAKSASSA

ENNAKKOSUUNNITTELUSTA ON HYÖTYJÄ TÄYTÄNTÖÖNPANOSSA

Saksassa rahoitusohjelmien täytäntöönpano vaatii useiden liittovaltion ja alueellisen tason viranomaisten yhteistyötä. Panorama haastatteli liittovaltion talous- ja energiaministeriön valtiosihteeriä Rainer Baakeasiitä, miten tärkeää on aloittaa keskustelut ajoissa, sekä haasteista, jotka Saksalla on edessään tulevaisuudessa.

► Mihin järjestelyihin ryhdyit Saksan kumppanuussopimuksen laatimista varten? Mitkä olivat prosessin vahvuudet ja heikkoudet?

Kumppanuussopimus kehitettiin tiiviissä yhteistyössä liittovaltion ja alueellisten viranomaisten kanssa. Tässä noudatettiin Saksan liittovaltorakennetta: liittovaltion viranomaiset ovat ensimmäinen yhteydenottopiste EU:hun liittyvissä asioissa, ja tässä tapauksessa liittovaltion talous- ja energiaministeriö vastaa Euroopan rakenne- ja investointirahastojen koordinoinnista ja kumppanuussopimuksen laadinnasta. Alueelliset viranomaiset vastaavat kuitenkin alueellisesta talouspolitiikasta. Ne määrittävät omat alueelliset rahoitusstrategiat ja kehittävät toimenpideohjelmat näiden strategioiden perusteella.

Meillä on monitasoinen hallintojärjestelmä, ja liittovaltion ja alueelliset viranomaiset ovat tehneet tiivistä yhteistyötä kumppanuussopimuksen alusta lähtien. Kumppanuussopimusta ja toimenpideohjelmia on laadittu mahdollisimman paljon rinnakkain.

Aloitimme kumppanuussopimuksen laatimisen hyvin ajoissa – jo vuoden 2012 puolivälissä – samaan aikaan komission lainsäädäntöpakettin alkuperäisten ehdotusten kanssa. Siinä

vaiheessa liittovaltion talous- ja energiaministeriö kutsui muut liittovaltion ministeriöt, alueelliset hallitukset ja kansalaisyhteiskunnan edustajat osallistumaan prosessiin. Keskustelimme strategian suunnasta ensimmäisessä ”työpajassa” ja laadimme tarkan aikataulun. Keskusteluja – jotka koskivat osittain varoja kokonaisuutena ja osittain määrättyjä varoja – jatkettiin prosessin edetessä. Varmistimme myös, että Euroopan komissio oli tiiviisti mukana keskusteluissa alusta lähtien.

Yhteistyön ansiosta pystyimme esittämään alustavan epävirallisen luonnoksen Euroopan komissiolle jo elokuussa 2013. Sen jälkeen komission kanssa käytiin laajoja neuvotteluja. Tekstiä muutettiin tarpeellisin osin. Pystyimme esittämään virallisen version vuoden 2014 alussa, ja komissio hyväksyi sen toukokuussa 2014.

► Kuinka paljon kumppanuussopimus on seurausta osallistuneiden päätoimijoiden yhteistyöstä (ministeriöt, alueet, kaupungit, yritykset, tiedeyhteisöt, kansalaisjärjestöt jne.)?

Kumppanuussopimuksen laatiminen kattostrategiana noin 50 toimenpideohjelmaa varten ei varmasti olisi ollut mahdollista ilman kaikkien osallistujien rakentavaa yhteistyötä. Sen rinnalla, että teimme tiivistä yhteistyötä ministeriöiden ja alueiden kanssa, talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten, tieteellisten laitosten ja kaupunkien ja kuntien edustajien osallistuminen uuden rahoituskauden valmistelussa oli myös tiivistä. Tällainen yhteistyö on pitkäaikainen ja arvossa pidetty perinne Saksassa. Sitä laajennettiin vielä lisää tällä rahoituskaudella: liittovaltion talous- ja energiaministeriö varmisti, että Saksan kattojärjestöjen edustajat olivat mukana kumppanuussopimuksen valmisteluissa heti alusta lähtien. Ne olivat erityisesti mukana yleisissä informaatioistunnoissa ja asiakirjojen laadinnassa. Niillä oli säännöllisesti mahdollisuudet nostaa esiin tärkeinä pitämiään seikkoja.

Liittovaltion tasolla toteutuneen yhteistyön lisäksi yhteistyö oli tiivistä myös alueellisella tasolla: alueet varmistivat myös, että talouselämän osapuolet, työmarkkinaosapuolet ja muut kumppanit olivat tiiviisti mukana toimenpideohjelmien suunnittelussa alusta lähtien.

Kumppanimme panostivat laajasti sisältöä koskeviin keskusteluihin ja siten prosessin onnistumiseen. Tällainen ajatusten vaihto oli erityisen tärkeää, koska ”temaattisen keskittämisen” seurauksena meillä oli aiempaa suurempi tarve painopistealojen määrittämiseen. Varojen keskittämisen tarve on itse asiassa kasvanut yhä enemmän, koska tällä kaudella rahoitusta leikataan. Olemme iloisia siitä, että onnistuimme saavuttamaan tältä osin laajan konsensuksen kumppanimme kanssa.

► Millaisia tuloksia odotat Saksalle rahoituskauden 2014–2020 lopussa?

Saksan ohjelmat oli suunnattu jo kaudella 2007–2013 kasvuun ja työpaikkoihin. Merkittäviä painopistealoja olivat tutkimuksen ja innovaation, koulutuksen, pk-yritysten, resurssitehokkaan ja kilpailukykyisen talouden ja kunnollisen infrastruktuurin rahoittaminen. Aluepoliittisten tavoitteiden mukaisesti rahoituksessa keskityttiin vähemmän kehittyneisiin alueisiin.

Tutkimukset osoittavat, että tämä oli oikea lähestymistapa. Siksi odotamme useiden tehokkaiden toimenpiteiden toteuttamista tällä rahoituskaudella. Toisaalta meillä on edessämme uusia ja kasvavia haasteita, jotka meidän on huomioitava tulevaisuudessa. Niihin sisältyvät väestörakenteen muutos, nouseva osaamisvajae, ilmastonmuutos ja energiakäänne. Meidän täytyy myös ottaa huomioon asioita, kuten yritysten väliset erot innovaation alalla ja määrättyjen ryhmien köyhyysriski sekä sellaisten alueiden kehittäminen, joiden infrastruktuuri on erityisen heikko.

Monet näistä haasteista koskevat kaikkia alueita. Ei voida kuitenkaan kiistää, että jopa Saksassa on huomattavia alueiden välisiä eroja. Haluamme vähentää näitä eroja lisää vuoteen 2020 mennessä ERI-rahastojen tuella osoittamalla varoja kohdennetusti kasvun ja työpaikkojen edistämiseen.

► Mitä olet oppinut prosessista ja mitä tekisit jälkikäteen eri tavalla?

Olemme hyvin tyytyväisiä siihen, että teimme niin tiivistä yhteistyötä hyvässä hengessä kaikkien osallistujien kanssa koko sen ajan, kun kumppanuussopimusta laadittiin ja kehitettiin. Oli myös hyvä päätös alkaa työstää kumppanuussopimusta niin aikaisin kuin me teimme. Siihen liittyi jonkin verran rohkeutta, koska sillä hetkellä oli epäselvää, miltä lainsäädännölliset puitteet lopulta näyttäisivät. Siksi tarvitsimme joustavuutta ja rakentavaa ajatusten vaihtoa kaikilta osallistujilta epävirallisten keskustelujen aikana.

Joskus, etenkin silloin, kun käsitelimme kaupunkialueiden kehitystä, olisimme toivoneet, että komissio olisi määritellyt vaatimuksensa aikaisemmin ja selvemmin, ja muuttamatta niitä uudelleen – joskus melko myöhään – prosessissa. Yleisesti keskustelu komission kanssa oli kuitenkin hyvin rakentavaa. Erityisesti saimme tukea virkamiehiltä ja pääosaston aluepolitiikasta vastaavalta johtajalta koko keskustelujen ajan. Yhdessä onnistuimme pääsemään sopimukseen, joiden avulla Euroopan rakenne- ja investointirahastojen rahoitusta pitäisi voida jatkaa Saksassa menestyksekkäästi vuoteen 2020 asti.

► LISÄTIETOA
www.die-strukturfonds.de

Federal Ministry
for Economic Affairs
and Energy

► NORD-PAS DE CALAIS, MUUTTUNUT ALUE

Nord-Pas de Calais'n aluetta Ranskassa nykyaikaistetaan parhaillaan sen alueellisten toimenpideohjelmien ja EU:n rahastojen tukien seurauksena. Daniel Percheron, alueneuvoston puheenjohtaja, kertoo tähän mennessä tapahtuneista muutoksista sekä tulevista muutoksista, kun alue yhdistyy Picardyn naapurialueen kanssa vuoden 2016 alussa.

► Miten neuvottelut alueen toimenpidesuunnitelman hyväksymisestä sujuivat? Mitä muutoksia on tapahtunut viime neuvottelujen jälkeen?

Haluaisin kehua niiden keskustelujen laatua, jotka käytiin aluepolitiikan pääosaston edustajien kanssa pidetyissä neuvotteluissa ja jotka merkitsivät sitä, että kahden vuoden työn jälkeen pystyimme onnistuneesti hyväksymään Euroopan aluekehitysrahaston/Euroopan sosiaalirahaston (EAKR/ESR) alueellisen toimenpideohjelman 11. joulukuuta viime vuonna.

Nord-Pas de Calais'n alueen näkökulmasta osoitimme aloitekykyä huomattavien kuulemisien järjestämisessä alueellisella tasolla yhdessä valtion kanssa Euroopan rakenne- ja investointirahastoihin liittyvää kumppanuutta koskevien eurooppalaisten käytäntöjen hengessä. Tehtävämme suorittamiseksi järjestimme työryhmiä, joissa oli mukana paikallisia sidosryhmiä ja asiantuntijasidosryhmiä (talouskehitys, tutkimus, pk-yritykset ja tieto- ja viestintäteknikka; ympäristö, ilmastomuutokseen sopeutuminen ja liikenne; opetus, koulutus ja sosiaalinen osallisuus; kaupunki-, maaseutu- ja rannikkoalueet). Kukin ryhmä tapasi vähintään kolme kertaa, ja tapaamisiin osallistui keskimäärin 150 ihmistä. Alueelliset konferenssit ja ohjauskomiteat, joihin osallistui alueen poliittisia ja talouselämän päätöksentekijöitä, vauhdittivat tehtävän suorittamista. Lisäksi keräsimme jopa 800 kirjallista lausuntoa, jotka ovat parantaneet toimenpideohjelmaamme.

Tärkein muutos tällä uudella kaudella on se, että hajautettujen valtion palveluiden hallintovaltuus alueella on siirretty alueellisille laitoksille, jotka ovat nyt varojen hallinnon etulinjassa. Siksi tämä oli ensimmäinen kerta, kun alue johti neuvotteluita. Näiden uusien vastuiden ohella valtiolta siirtyi myös henkilökuntaa ja palvelumme järjesteltiin uudelleen.

► Miten koheesio politiikan pitäisi edistää Nord-Pas de Calais'n alueen taloudellista kehitystä? Miksi toimenpidesuunnitelmaan liittyy merkittävä investointi ympäristöasioihin? Mitä alueita haluaisit asettaa etusijalle älykkään erikoistumisen osalta?

Koheesio politiikan ansiosta alue on onnistunut säilyttämään ja usein parantamaan etujaan saatujen varojen seurauksena: korkeakoulutuksen ja tutkimusvalmiuksien vahvistaminen, erityisesti kilpailukykyisiin klustereihin perustuvan alueellisen innovaatiostrategian toteuttaminen, niiden toimintojen tunnistaminen, joilla olemme osoittaneet osaamista, ja uusien toiminta-alueiden kehittäminen tulevaisuutta varten sekä alueen imagon muuttaminen houkuttelevammaksi, mitä symboloi uusi Louvre-museo Lensin kaupungissa. Lisäksi on innovaation välttämättömyys ja fossiilisista polttoaineista riippuvuuden vähentämisen tarve ovat johtaneet osallistuneet sidosryhmät ryhtymään aitoihin taloudellisiin uudistuksiin, jotka perustuvat energian ja ekologiseen käänteeseen: kolmas teollisuusvallankumous, yhteistyössä ekonomisti **Jeremy Rifkinin** kanssa.

Kuten luultavasti tiedetään, ympäristö on hyvin tärkeä asia meidän kaltaiselle alueelle, jossa käydään jatkuvaa teollista muutosta. Alueellamme on käsiteltävä hyvin raskaan teollisuusmenneisyyden kanssa, mukaan lukien esimerkiksi useat jätemaa-alueet.

Älykästä erikoistumista koskeva kysymys alueellisen tutkimus- ja innovaatiostrategian puitteissa on myös tärkeä asia alueemme taloudellisen tulevaisuuden kannalta. Olemme päättäneet suuntautua siinä kuudelle strategiselle toiminta-alueelle

(liikenne ja ekoliikkuvuus; terveys ja ruoka; sulautettu tietotekniikka ja esineiden Internet; kemia, materiaalit ja kierrätys; digitaalinen kuvaus ja luovat alat; energia).

▶ **On olemassa yleinen tarve EU:n rahastojen hallinnoinnin yksinkertaistamiseen. Miten alue voi tarkalleen osallistua tähän?**

On hyvin tärkeää tukea hankkeen vetäjiä mahdollisimman paljon sekä tehdä EU:n rahoituksen hakeminen heille helpomaksi. Yksi erityinen esimerkki on täytäntöönpanoasiakirjan kehittäminen kaikille rahoitusta saaville. Tämän ohjeasiakirjan tavoitteena on tiivistää olennaiset tiedot toimintakorteille, joissa selitetään menettelyt ja tärkeimmät hakukelpoisuutta koskevat säännöt.

▶ **Miten EAKR:n/ESR:n toimenpideohjelman lanseerauspäivä 19. helmikuuta sujui? Mitkä tapahtuu seuraavaksi?**

Kiinnostuksen määrä lanseerauspäivänä ylitti odotuksemme, ja 1 300 ihmistä rekisteröityi sitä varten. Tämä on oikea todiste siitä, että Eurooppa on meille tärkeä, ja se on todiste myös sen tärkeydestä, että alueemme sidosryhmät sitoutuvat uuteen EU:n rahoitusohjelmaan. Tämän merkittävänä etuna on se, että saamme taloudellisen avoimuuden seuraavan seitsemän vuoden ajaksi. Tämä näkökohta on erityisen merkittävä aikana, jona julkinen talous on erityisissä vaikeuksissa.

▶ **Mitä vaikutuksia on suunnitellulla Nord-Pas de Calais'n ja Picardyn alueen yhteenliittymisellä 1. tammikuuta 2016?**

Olemme ryhtyneet yhdessä Picardyn alueen vastapuolien kanssa massiiviseen sulautumisoperaatioon. Ranskassa metropolialueita vähennetään 22:sta 13:een. EU:n rahastojen osalta jatkamme työtä kahdella melko erilaisella toimenpideohjelmalla vuoteen 2020 asti. Tämä ei estä meitä toimimasta nopeasti synergioiden toteuttamiseksi muilla alueilla, kuten hankkeiden vetäjien pääsyyssä Interregin tai Horisontti 2020:n kaltaisiin ohjelmiin.

Kysymys siitä, mitä tapahtuu vuoden 2020 jälkeen on tärkeä uudelle alueellemme: minkä aseman se saa kuuluisassa tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistössä (NUTS)? Mikä asema alueellamme on kahden alueen sulautumisen aikana? Noudatamme hyvin tarkasti Euroopan komission alkuperäistä työtä tällä aihealueella, mikä alkaa vuonna 2015.

▶ LISÄTIETOA
www.nordpasdecalais.fr

▶ **Louvre, Lens:** Louvre-museon alueellinen sivuliike Lensin kaupungissa osoittaa, millainen vaikutus koheesiopolitiikan rahastoilla voi olla alueelliseen uudistumiseen ja nykyaikaistamiseen. Museo on rakennettu vanhan hiilikaivoksen alueella, ja se on aloittanut kaupunki uudistuksen alueella 2000-luvun puolivälissä.

▶ ALA-SLEESIA VALMISTAUTUU TÄYTÄNTÖÖNPANON

Panorama haastatteli marsalkka Cezary Przybylski EAKR:n ja ESR:n vaikutuksesta Dolny Śląskin voivodikuntaan (Ala-Sleesian alue) ja siitä, miten alueet aikovat virtaviivaistaa onnistuneen hankkeen rahoituksen ja täytäntöönpanon.

▶ Miten neuvottelut alueen kauden 2014–2020 toimenpidesuunnitelman hyväksymisestä sujuivat? Mikä oli erilaista tällä kertaa verrattuna edellisiin neuvotteluihin?

Ala-Sleesian voivodikunnan alueellisen toimenpideohjelman neuvottelut kestivät syyskuusta joulukuuhun vuonna 2014. Tänä aikana oli useita kolmenvälisiä tapaamisia, joihin osallistui edustajia ohjelman täytäntöönpanosta vastaavasta alueviranomaisesta (Ala-Sleesian hallintoviranomainen), infrastruktuuri- ja kehitysministeriöstä, joka koordinoi neuvottelut Puolan hallituksen puolesta, sekä tietenkin Euroopan komissiosta. Edellisen alueellisen toimenpideohjelman neuvotteluissa aluekohtaiset näkökohdat olivat tärkeitä, mutta tällä kertaa painopiste oli yleisten määräysten soveltamisesta poikkeuksetta kaikkiin alueohjelmiin.

Neuvottelut etenivät nopeasti. Jokainen virke oli tärkeä ja usein käytettiin monta tuntia yhteen keskeiseen asiaan. Ohjelmassa on 11 ensisijaista toimintalinjaa ja 34 investoinnin painopistettä, joten monesta tärkeästä asiasta on keskusteltu – kuten täytäntöönpanolle valitut indikaattorit, suunnitellut tavoitearvot, jotka on saavutettava, ja integroidun alueellisen lähestymistavan suunnittelu.

Eniten aikaa veivät aiheet, jotka liittyvät alhaisiin päästöihin, liikenteen ja tieteellisen tutkimuksen rahoitukseen sekä pehmeisiin investointeihin, kuten sosiaaliseen osallisuuteen ja koulutukseen. Tärkeä asia neuvotteluissa oli kysymys Euroopan sosiaalirahaston osuuksista (koskakomissio vaati, että 66 prosenttia ESR:n

tuesta on osoitettava painopistealoille, joilla pannaan täytäntöön Puolan kansallista uudistusohjelmaa 2014 koskeva neuvoston 8 päivänä heinäkuuta 2014 antama suositus (maakohtaiset suositukset)). Se teki merkittävät osuuksien siirrot välttämättömäksi neljällä investoinnin painopistealalla, joita rahoitetaan ESR:stä ja jotka liittyvät muun muassa työpaikkojen luomiseen, aktiiviseen ja terveeseen vanhenemiseen, korkealaatuisten sosiaali- ja terveydenhoitopalvelujen sekä työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavien ammattikoulutusjärjestelmien saatavuuteen.

▶ Miten koheesiopolitiikka voi edistää Ala-Sleesian taloudellista kehitystä?

Koheesiopolitiikan ansiosta alueesta on tullut houkuttelevampi korkealaatuisten palveluiden saatavuuden ja tarjoamisen lisääntymisen kautta. Investoinnit liikenteeseen ja T&K-infrastruktuuriin lisääntyvät, ja synergia ympäristönsuojeluun ja taloudellisen kehityksen välillä vahvistuu. On yhtä tärkeää lisätä investointeja henkiseen pääomaan tarjoamalla parempaa koulutusta ja luomalla uusia työpaikkoja.

Kaikkia kaudella 2007–2013 alkaneita investointeja ei ole vielä saatettu päätökseen. Aikaa on vielä jäljellä, mutta muutokset, jotka niillä on saatu aikaan Ala-Sleesian taloudellisessa kehityksessä voidaan jo havaita. Silti tehtävää on tietenkin vielä paljon.

▶ Mitkä ovat hyvät ja huonot puolet uudessa lähestymistavassa, jossa yhdistetään eri rahastoja ja rahoitusvälineitä? Miten varmistetaan yhtenäisyys ja täydentävä luonne?

Rahastojen yhdistämisen etuna on epäilemättä toteuttavien hankkeiden helpompi valvonta, mikä voi taata niiden entistä paremman yhtenäisyyden ja täydentävän luonteen. Tästä lähtien yksi hallintoviranomainen valvoo hankkeita, jotka toteutetaan käyttämällä EAKR:n ja ESR:n rahastoja. On mahdollista koordinoita hankepyyntöhakemuksia, jotka koskevat samojen tavoitteiden toteuttamista mutta eri rahastoista – esimerkiksi, koulutustoimenpiteet, joilla kehitetään työmarkkinoiden ja opiskelijoiden olennaisia pätevyksiä, sekä investointitoimenpiteet,

► **TEKNOLOGIAPUISTO:** Legnican teknologiapuiston palvelukeskus tukee yrittäjien innovaatioiden siirtoa ja tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä tieinfrastruktuuriin ja muuhun maankäyttöön liittyviä toimenpiteitä Legnicassa. Palvelukeskuksen rakentaminen auttaa tasapainottamaan Ala-Sleesian eli puolaksi Dolny Śląskin talouskehitystä.

kuten koulujen varustaminen nykyaikaisilla laitteilla ja opetusmateriaaleilla. Näin eliminoidaan riski siitä, että samantyyppiset rahoitusvälineet myönnetään kahteen kertaan eri rahastoista, ja mahdollistetaan täydellisten, hyvin rakennettujen hankkeiden toteuttaminen.

Rahoitusvälineiden etuja ovat paremmat mahdollisuudet tunnistaa hankkeet, jotka ovat taloudellisesti tarkoin harkittuja, ja vähentää mahdollisia epäonnistumisia. Toisaalta haittana voi olla se, että hakemuksia tulee vähemmän. Teemme parhaillaan ennakkotarkastuksia mahdollisuuksista käyttää takaisin maksettavia ja hybridirahoitusvälineitä Ala-Sleesiassa kaudella 2014–2020. Päättävänä on arvioida rahoitusvälineiden käytön merkitystä, tapaa ja laajuutta sekä laatia suosituksia sovellettavasta mallista ja toteutuskeinoista.

► **EU-rahoituksen hallinnoinnin yksinkertaistamista vaaditaan yleisesti. Kuinka alueenne voi konkreettisesti auttaa tämän tavoitteen saavuttamisessa?**

Olemme toteuttaneet hallintoa yksinkertaistavia toimia, jotka tuovat tuleville tuensaajille helpotusta hankkeiden saamiseen ja järjestämiseen. Rahoitushakemukset on nyt mahdollista toimittaa tietojärjestelmän avulla, mikä yksinkertaistaa merkittävästi hankkeiden toimitusprosessia. Aiomme laatia tuensaajien oppaan, jossa on neuvoja ja ohjeita hankkeista kiinnostuneille ja niiden toteuttamiseen kykeneville. Kaikki muut toimenpideohjelman täytäntöönpanoon osallistuvat

tahot ovat asettaneet tavoitteeksi menettelyjen yksinkertaistamisen ja tuensaajien auttamisen kaikissa vaiheissa.

► **Mitä tapahtuu nyt, kun toimenpideohjelma on hyväksytty?**

Toimenpideohjelman hyväksymisen jälkeen alkoi sen täytäntöönpanon valmistelu. Hallintoviranomaisen tärkeimpiä tehtäviä on nyt seurantakomitean nimittäminen ja institutionaalisten järjestelyjen valmistelu esimerkiksi välittäjinä toimivien elinten ja yhdennetyistä alueellisista investoinneista vastaavien tahojen kanssa.

Meneillään on nyt yksityiskohtaisempi työ, kuten toimintalinjojen, hankkeiden valintaperusteiden sekä toimintojen ja menettelyjen tarkempi kuvaus, hakupyynnön aikataulun määrittäminen, hakemusasiakirjojen laatiminen ja tietojärjestelmän valmistelu.

► **LISÄTIETOA**
www.dolnyslask.pl

LOWER SILESIA **DOLNY ŚLĄSK**

► EAKR JUHLISTAA 40-VUOTISTA TOIMINTAANSA

► FRANÇOIS-XAVIER ORTOLIN
KOMISSIO VUONNA 1974

Varhaisen aluepolitiikan ensimmäisenä strategiana oli erityisesti maatalousvaltaisuudesta, teollisuuden muutoksista ja rakenteellisesta alityöllisyydestä johtuvan epätasapainon korjaaminen.

Euroopan aluekehitysrahasto, josta on tullut keskeinen investointiresurssi EU:n alueiden kasvu- ja työllisyysstrategiassa, aloitti toimintansa melko vaatimattomasti noin 40 vuotta sitten. Heti alussa rahaston ensisijaisena tavoitteena oli tukea köyhempien alueiden kasvua ja lähentää Euroopan talouksia.

Euroopan komissio ilmoitti joulukuussa 1974, että tuohon aikaan yhdeksästä jäsenvaltiosta koostunut Euroopan talousyhteisö (ETY) aikoi perustaa Euroopan aluekehitysrahaston ”rahoittamaan yhteisön vähiten kehittyneiden alueiden kasvua”.

EUROOPAN YHTEISÖLLE ALUEKEHITYSRAHASTO

Euroopan yhteisö perustaa lähiaikoina aluekehitysrahaston, joka auttaa rahoittamaan yhteisön vähiten kehittyneiden alueiden kasvua. Tämä oli yksi tärkeimmistä poliittisista päätöksistä EY:n yhdeksän pääministerin huippukokouksessa, joka järjestettiin Pariisissa 9.–10. joulukuuta 1974.

Tarkoituksena oli perustaa 1,3 miljardin laskentayksikön ⁽¹⁾ (euron edeltäjä) rahasto kolmen vuoden kokeilukaudeksi, joka alkaisi vuonna 1975.

(1) Euroopan laskentayksikkö oli käytössä Euroopan yhteisöissä vuodesta 1975 vuoteen 1979, jolloin sen korvasi pariteetissa Euroopan valuuttayksikkö (ecu), jonka puolestaan korvasi pariteetissa euro vuonna 1999.

Varoja on tarkoitus osoittaa ensisijaisesti köyhimmille jäsenvaltioille eli Italialle, Irlannille ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle.

Vuonna 1975 ETY:n köyhimpiin alueisiin kuuluivat Etelä-Italia, suurin osa Irlantia, Länsi- ja Lounais-Ranska, Pohjois-Hollanti, Länsi-Saksan (silloisen) itärajan viereiset alueet sekä suuri osa Yhdistynyttä kuningaskuntaa, erityisesti Wales ja Skotlanti.

Rahasto oli suunnattu heikoimmassa asemassa oleville jäsenvaltioille, ja varat jaettiin vastaavasti: Belgia 1,5 prosenttia, Tanska 1,3 prosenttia, Ranska 15 prosenttia, Irlanti 6 prosenttia, Italia 40 prosenttia, Luxemburg 0,1 prosenttia, Alankomaat 1,7 prosenttia, Saksa 6,4 prosenttia ja Yhdistynyt kuningaskunta 28 prosenttia. Komission päätöksen mukaisesti eniten määrärahoja henkeä kohti saivat Irlanti, Italia ja Yhdistynyt kuningaskunta tässä järjestyksessä.

Vuoden 1974 huippukokouksen julkilausuman mukaan aluepolitiikan tarkoituksena on korjata epätasapainoa, joka ”johtuu erityisesti maatalousvaltaisuudesta, teollisuuden muutoksista ja rakenteellisesta alityöllisyydestä”.

Juuret perustamissopimuksessa

Roomassa vuonna 1957 tehty Euroopan talousyhteisön perustamissopimus sisälsi selkeän poliittisen sitoumuksen alueiden kehityksen tasapainottamisesta Euroopan talousyhteisön eri alueiden yhdyntymisen – ”koheesion” – edistämiseksi.

Komissio oli tehnyt ensimmäisen ehdotuksen aluepolitiikkaa koskevista kattavista suuntaviivoista vuonna 1973. Kansainvälisten rahamarkkinoiden myllerrys ja öljykriisi viivästyttivät kuitenkin aluekehitysrahaston perustamista, ja sopimukseen päästiin vasta vuonna 1974.

Komission mukaan yhteisön aluepolitiikalla tulisi koordinoida ja täydentää, ei korvata, kansallista aluepolitiikkaa, koordinoita yhteisön yhteisiä politiikkoja ja rahoitusvälineitä sekä vähentää tiheään asuttujen alueiden kuormittumista ja auttaa vähemmän kehittyneitä alueita.

Uudesta aluekehitysrahastosta voitiin myöntää tukea enintään 50 prosenttia julkisista menoista kolmentyyppiselle toiminnalle:

- ▶ 1. Vähintään kymmenen uutta työpaikkaa luovat investoinnit pieniin yrityksiin.
- ▶ 2. Kohtaan 1 liittyvät infrastruktuuri-investoinnit.
- ▶ 3. Vuoristoalueiden infrastruktuuri-investoinnit, joiden oli oltava oikeutettuja myös maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukeen.

Jäsenvaltioiden oli haettava Euroopan aluekehitysrahaston tukea hanketasolla. Päätökset teki jäsenvaltioiden komitea komission ehdotusten pohjalta.

Aluepolitiikasta vastanneen **komission jäsenen George Thomsonin** mukaan uusi rahasto ”palauttaisi niiden miljoonien tavallisten kansalaisten uskon yhteisöön, jotka olivat jo pitkään odottaneet aluekehitysrahaston perustamista koskevan sitoumuksen täyttämistä”.

Pariisissa tehty päätös osoittaa, että EY-maiden keskinäinen solidaarisuus on totta maiden talouksiin kohdistuvista ankarista paineista huolimatta. Aluepolitiikan tehokas käyttöönotto on osa laajempaa pyrkimystä lähentää Euroopan talouksia.

LÄPIMURTO YHTEISÖLLE

Aluepolitiikasta vastasi komissiossa tuohon aikaan Yhdistyneen kuningaskunnan **George Thomson**.

Thomsonin mukaan päätös aluekehitysrahaston perustamisesta oli ”merkittävä läpimurto koko yhteisön kannalta – Vaikka rahasto on kooltaan melko vaatimaton, se tuo käytännön hyötyjä Euroopan heikoimmassa asemassa oleville alueille vuodesta 1975 alkaen”.

Ilmoittaessaan Euroopan aluekehitysrahaston perustamisesta vuonna 1974 George Thomson lausui kuuluisat sanat, jotka heijastuvat vielä nykypäiväänkin:

” Ryhmä ulkomaalaisia pystyy tuskin määräämään, jos oma hallitus kuuluu noiden ulkomaalaisten joukkoon. ”

Kun Yhdistynyt kuningaskunta neuvotteli uudelleen jäsenyytensä ehtoista, Thomson huomautti, että Yhdistyneen kuningaskunnan osuus rahaston tuesta olisi 28 prosenttia mutta maksut rahastoon alle 17 prosenttia. Hän korosti myös, että uusi politiikka keskittyisi vanhentuvien teollisuudenalojen ongelmiin (joita Yhdistyneessä kuningaskunnassa oli paljon tuohon aikaan) sekä yhteisön maatalousongelmiin.

▶ LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/fi-policy/what/history/

► CREȚU TYÖN PARISSA

Aluepolitiikasta vastaavana komission jäsenenä aloittaneen Corina Crețu ensimmäiset kuukaudet ovat olleet kiireisiä. Työhön on kuulunut tutustumista EU:n rahoittamiin hankkeisiin sekä tapaamisia sidosryhmien, kumppaneiden ja korkea-arvoisten henkilöiden kanssa niin Euroopassa kuin muuallakin.

Crețu on vierailut eri puolilla EU:ta, jopa Guadeloupeissa, missä hän osallistui EU:n syrjäisimpien alueiden konferenssiin. Vierailuohjelma auttaa häntä saamaan ensi käden tietoa paikallisista tilanteista ja suurimmista ongelmista sekä luomaan henkilökohtaisia kontakteja keskeisiin virkamiehiin, joiden kanssa hän tulee olemaan tekemisissä toimikaudellaan. **Corina Crețu** haluaa tavata ihmisiä ja tutustua hankkeisiin paikan päällä, joten hän odottaa kiinnostuneena tulevia vierailuja. Hän haluaa myös lisätä tiedotusta, minkä vuoksi hän pitää säännöllistä blogia ja viestittää toiminnastaan Twitterissä ja Facebookissa.

►30/01/2015
Zagreb/Kroatia
Kumppanuussopimuksen voimaantuloa koskeva tiedotustilaisuus yhdessä Kroatian varapääministerin ja aluekehityksestä ja EU-rahoituksesta vastaavan ministerin Branko Grčićin kanssa.

►LISÄTIETOA

- http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu/blog_fi
- <https://twitter.com/CorinaCretuEU>
- <https://www.facebook.com/EUCorinaCretu>

►23/01/2015
Ljubljana/Slovenia
Corina Crețu ja Slovenian kehityksestä, strategisista hankkeista ja yhteenkuuluvuudesta vastaava ministeri Alenka Smerkolj vierailivat Škocjanin luolissa, joissa on toteutettu kaksi EAKR:n tukemaa matkailuinfrastruktuurihanketta.

►12/02/2015
Pariisi/Ranska
Tutustuminen EU:n rahoittamassa Juliette-hankkeessa kehitettyyn Nao-robottiin Pariisissa. Hankkeessa on mukana robotiikkaan erikoistuneita laboratorioita ja pk-yrityksiä.

►30/03/2015

Praha/Tšekki

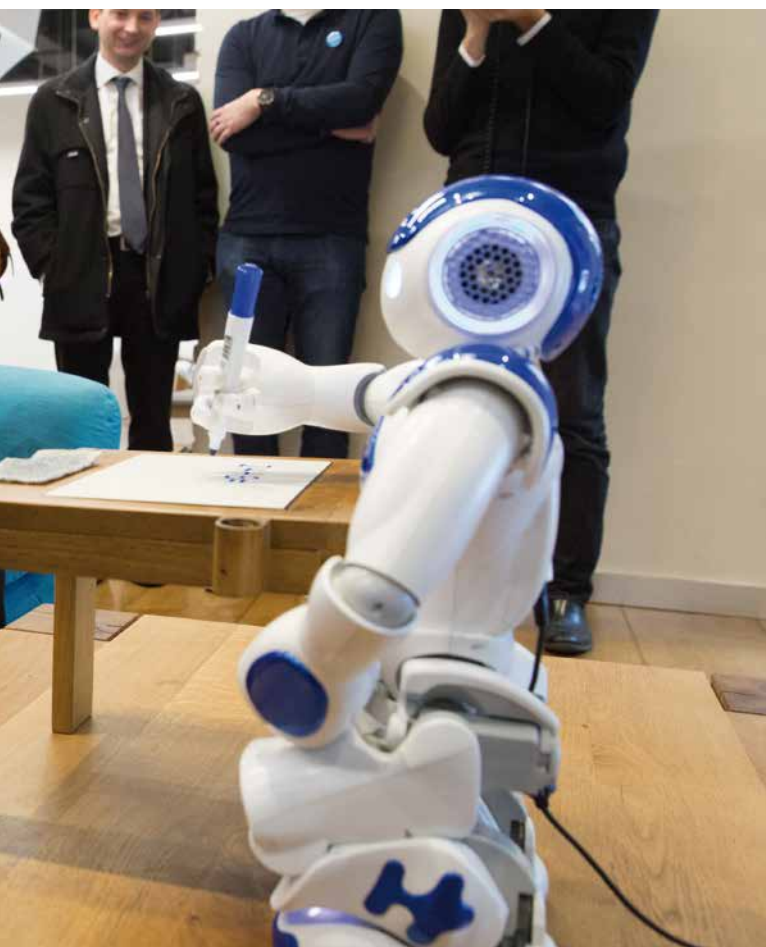
Corina Crețu ja Tšekin aluekehitysministeri Karla Slechtová keskustelevat Tšekin alueita esittelevästä julisteesta.

►08/01/2015

Riika/Latvia

Osallistuminen Rīgas Latviešu biedrība -rakennuksessa järjestettyyn keskustelutilaisuuteen Euroopan tulevaisuudesta yhdessä Euroopan komission varapuheenjohtajien Frans Timmermansin (vas.) ja Valdis Dombrovskisin (kesk.) kanssa.

►06/03/2015

Mérida/Espanja

Vierailu Gameroil-yhtiössä Espanjassa. Matkaan kuului tapaamisia EU:n varojen käytöstä vastaavien sidosryhmien kanssa.

►12/03/2015

Rătești/Romania

Vierailu maatilalla yhdessä maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan Euroopan komission jäsenen Phil Hoganin (kolmas vas.) ja Romanian maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministerin Daniel Constantinin (neljäs vas.) kanssa.

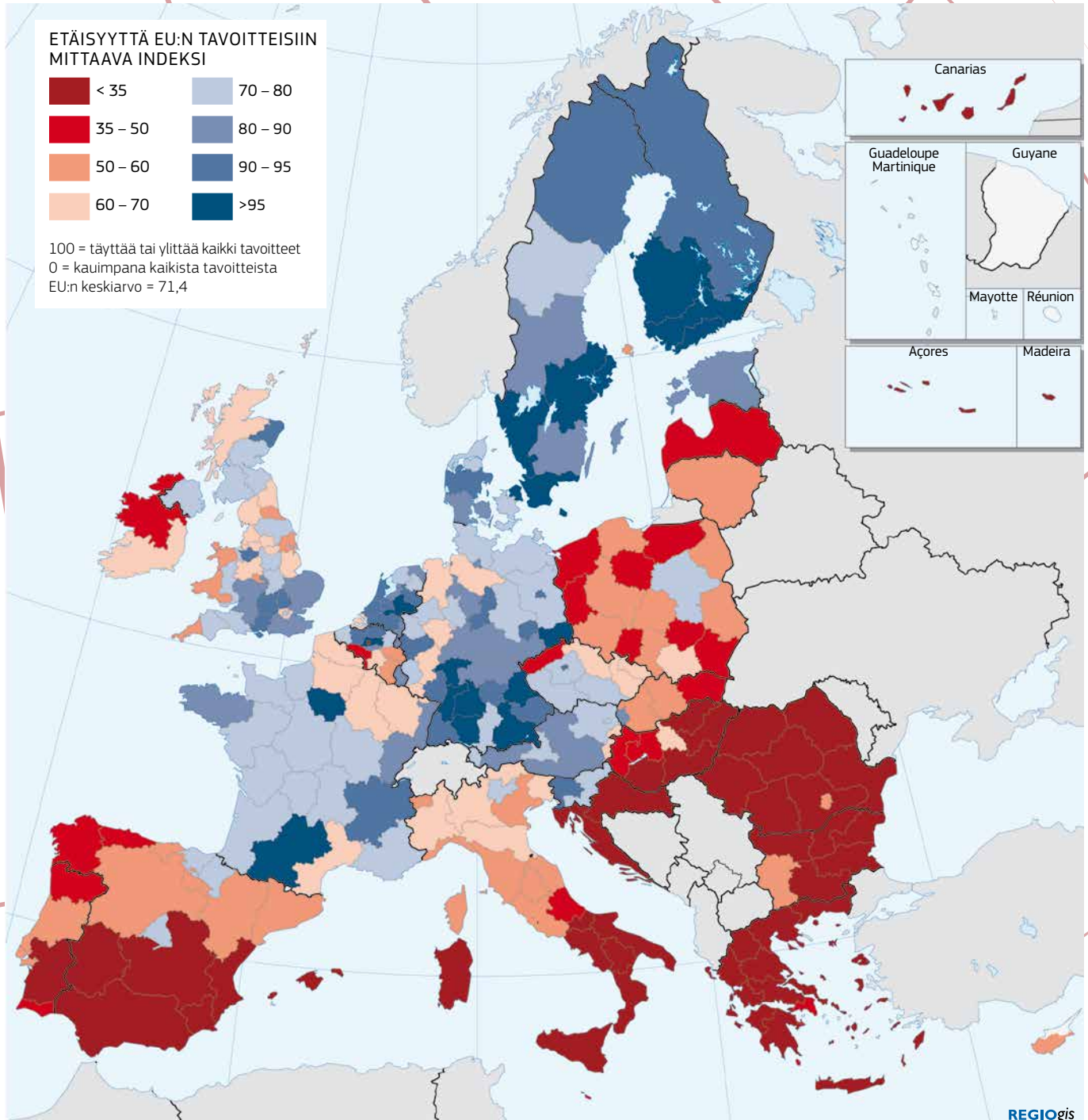

►19/03/2015

Frankfurt-an-der-Oder/ Saksa – Slubice/Puola

Puolan Lubuszin voivodikunnan maaherran Elzbieta Polakin kanssa Saksan ja Puolan rajalla. Vierailun aiheena oli alueen rajat ylittävä yhteistyö.

▶ EUROOPPA 2020 -INDEKSI, 2012

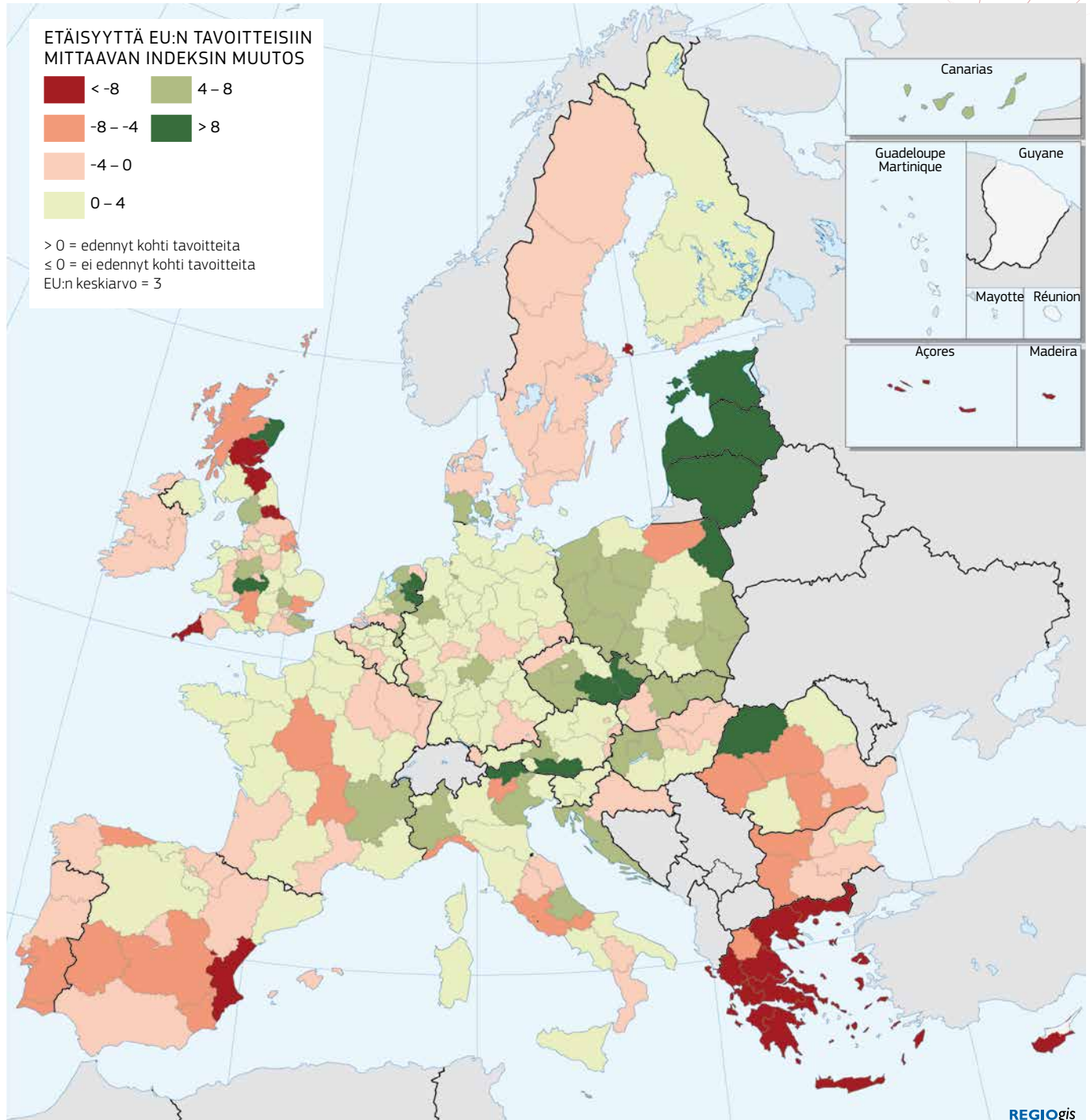

Alueellinen 2020-indeksi mittaa, kuinka kaukana alueet ovat Eurooppa 2020 -strategian neljästä työllisyyttä, koulutusta, köyhyyden torjuntaa ja innovointia koskevasta yleistavoitteesta. Jos alue saavuttaa tavoitteen, se saa 25 pistettä. Kauimpana tavoitteesta olevat alueet saavat 0 pistettä. Viisi aluetta, muun muassa kolmen Pohjoismaan pääkaupunkiseudut, täytti kaikki tavoitteet vuonna 2012 ja

sai näin pistemääräksi 100. Pääkaupunkiseudut kuuluvat lähes aina maansa parhaimpiin suoriutujiin. Monet Saksan, Itävallan, Yhdistyneen kuningaskunnan, Ranskan ja Benelux-maiden alueet saavat tässä indeksissä suuren pistemäärän, kun taas eteläisillä alueilla ja vuoden 2004 jälkeen EU:hun liittyneissä maissa pistemäärä on yleensä pieni.

▶ EUROOPPA 2020 -INDEKSIIN MUUTOS, 2010–2012

Kehittyneiden alueiden, siirtymäalueiden ja vähemmän kehittyneiden alueiden välinen ero selvä. Vähemmän kehittyneillä alueilla työttömyysaste on paljon alhaisempi ja korkea-asteen koulutuksen saaneita sekä tutkimus- ja kehitystoimintaa on paljon vähemmän kuin muilla alueilla. Kehittyneillä alueilla 2020-indeksi on siksi kaksinkertainen vähemmän kehittyneisiin alueisiin verrattuna.

Vuosina 2010–2012 kahdeksan alueen – Baltian maiden, kahden Alankomaiden alueen, kahden Yhdistyneen kuningaskunnan alueen ja yhden Romanian alueen – pistemäärä kasvoi yli kymmenen pistettä. Sitä vastoin 16 alueella – kymmenellä Kreikan alueella, kahdella Espanjan alueella, kahdella Portugalin alueella, yhdellä Yhdistyneen kuningaskunnan alueella ja Kyproksella – pistemäärä pieneni kymmenen pistettä.

▶ EU TUKEE SYRJÄISIMPIÄ ALUEITA

APUA ALUEIDEN VOIMAVAROJEN HYÖDYNTÄMISEEN

Aluepolitiikasta vastaava komission jäsen Corina Crețu vieraili helmikuussa ensimmäistä kertaa Guadeloupeissa, missä hän osallistui EU:n syrjäisimpien alueiden 20. puheenjohtajakonferenssiin. Konferenssissa keskusteltiin yhdeksän syrjäisimmän alueen talouskasvustrategioista sekä saatavilla olevien EU:n varojen hyödyntämisestä parhaalla mahdollisella tavalla.

EU:n yhdeksän syrjäisintä aluetta ovat Guadeloupe, Ranskan Guayana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Martin, Azorit, Madeira ja Kanariansaaret. Alueet kuuluvat kiinteästi EU:hun, niihin sovelletaan EU:n lainsäädäntöä ja niitä koskevat kaikki EU:n jäsenyyteen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Vuosittaisen puheenjohtajakonferenssin järjestää ryhmän kiertävä puheenjohtaja (nyt Guadeloupe). Konferenssi on tärkein poliittisen tason kohtaamispaikka EU:n syrjäisimpiin alueisiin liittyvän politiikan koordinoinnista vastaavalle komission jäsenelle ja näiden alueiden puheenjohtajille. Se tarjoaa tilaisuuden keskustella EU:n eri politiikanaloihin, kuten maatalouteen, ympäristöön, koheesioon, meripolitiikkaan ja kauppaan, liittyvistä EU:n aluestrategioista.

Haasteet

Syrjäisimmillä alueilla on runsaasti mahdollisuuksia mutta myös monia haasteita, jotka johtuvat niiden maantieteellisestä sijainnista sekä siitä, että monet niistä ovat saaria.

Alueilla on monia haittatekijöitä, kuten syrjäinen sijainti, eristyisyys, pieni koko, vaikea maasto ja ilmasto sekä taloudellinen riippuvuus muutamasta tuotteesta. Niiden taloudet ovat siksi suhteellisen hauraita. Toisaalta alueilla on valtavasti mahdollisuuksia, ja ne ovat voimavara Euroopalle. Niiden kautta EU voi laajentaa vaikutusmahdollisuuksiaan Koillis-Atlantilla, Karibialla, Amazonin alueella ja Intian valtamerellä.

Resurssit

Alueilla on runsaasti meriluonnonvaroja, mikä tarjoaa EU:lle erinomaiset mahdollisuudet tutkia niiden hyödyntämistä esimerkiksi elintarviketurvallisuuden, ilmastonmuutoksen torjunnan, energian ja biotekniikan alalla. Alueiden lajikirjo on ainutlaatuinen, ja niiden ekosysteemeillä on keskeinen merkitys luonnon monimuotoisuudelle koko maailmassa. Alueilla on myös edellytyksiä kehittää uusiutuvia energialähteitä, kuten biopolttoaineita, tuulivoimaa, aurinkovoimaa, maalämpöä tai aurinkosähköä.

Syrjäisimmät alueet ovat harvinaislaatuisten luontonsa ja kulttuuriympäristönsä ansiosta voimavara myös matkailun kannalta. Lisäksi niiden sijainti tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia EU:n avaruus-, astrofysiikka- ja satelliittitoiminnan kehittämiseen.

Syrjäisimmillä alueilla on koulutetumpaa ja osaavampaa työvoimaa, paremmat julkiset palvelut ja kehittyneempää taitotietoa kuin niiden naapurimaissa. Tämän ansiosta ne voivat myydä palveluja ja asiantuntemusta suuren lisäarvon aloilla.

EU:n tuki

EU tukee syrjäisimpien alueiden talouden modernisointia ja auttaa niitä selviämään kohtaamistaan esteistä. Painopisteinä ovat alat, joilla EU:n tuen ansiosta voidaan saada aikaan todellisia muutoksia ja joilla tuen vaikutus on suurin.

Kaudella 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastoista (ERI-rahastoista) on saatavilla yli 6,6 miljardia euroa, jotka antavat alueille aiempaa paremmat mahdollisuudet selvitä talouteen ja ympäristöön liittyvistä vaikeuksista ja muuttaa haitat hyödyiksi.

Komissio määrittä vuonna 2012 julkaisemassaan tiedonannossa ”Euroopan unionin syrjäisimmät alueet: tavoitteena älykkään,

ORJUUDEN MUISTOMERKKI JA POINTE-À-PITREN SATAMA

Komission jäsen Crețu vieraili uudella orjuuden ja orjakaupan lakkauttamisen muistoksi rakennettavalla muistomerkillä. EAKR:n osarahoittama muistomerkki on vaikuttavan näköinen rakennuskompleksi, josta tulee yhteisymmärrystä ja sovintoa edistävä muistopaikka miljoonille orjuudesta kärsineille ihmisille. Muistomerkin odotetaan houkuttelevan matkailijoita ja tuottavan taloudellista toimintaa ja työpaikkoja.

Ranskan presidentti vihki muistomerkin toukokuussa 2015. Corina Crețu vieraili myös Guadeloupen Pointe-à-Pitren suuressa, suojaisassa satamassa, jonka laajentamista EAKR rahoittaa. Satama on erittäin tärkeä saariston taloudelle ja kansainväliselle kaupalle (etenkin Panaman kanavan äskettäisen laajentamisen jälkeen), mutta se sijaitsee luonnonkatastrofien uhkaamalla alueella.

kestävän ja osallistavan kasvun kumppanuus” viisi toimintalinjaa (yhteydet, kilpailukyky, alueellinen yhdentymisen, sosiaalisen ulottuvuuden vahvistaminen ja ilmastonmuutoksen torjunta), joiden tarkoituksena on saattaa syrjäisimpiä alueita koskevat politiikkatoimet Eurooppa 2020 -strategian mukaisiksi.

Corina Crețu painotti vierailullaan, että on tärkeää tutkia tarkemmin kauden 2014–2020 toimenpideohjelmien mahdollisuuksia. Lisäksi hän korosti, että aluepolitiikalla voidaan tarjota syrjäisimmille alueille oikeat välineet, joiden avulla ne voivat muuttaa voimavaransa todelliseksi kasvumahdollisuudeksi.

Toimintasuunnitelmat

Komissio pyysi vuonna 2012 syrjäisimpiä alueita laatimaan omat toimintasuunnitelmat, joista käyvät ilmi niiden tarpeet, mahdollisuudet ja pitkän aikavälin strategiset painopisteet.

▶ EU:n syrjäisimpien alueiden puheenjohtajakonferenssi, Guadeloupe.

Kussakin toimintasuunnitelmassa esitetään, miten alueet aikovat toteuttaa Eurooppa 2020 -strategiaa, ja otetaan huomioon kunkin alueen oma tilanne. Suunnitelmat ulottuvat ERI-rahastohjelmia laajemmalle, ja niihin sisältyy myös muita kysymyksiä, kuten EU:n horisontaalisten ohjelmien hyödyntäminen.

Keskeistä monille toimille on työttömyyden torjunta, alueellisen yhdentymisen edistäminen ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

Komissio ehdotti Réunionissa vuonna 2013 järjestetyssä puheenjohtajakonferenssissa erityisryhmiä, jotka auttaisivat toteuttamaan toimintasuunnitelmat konkreettisten toimien avulla.

Ryhmät aloittivat työnsä vuonna 2014, ja ne ovat jo kokoon-tuneet kuuteen ”täysistuntoon” Brysselissä. Lisäksi on järjestetty samanaikaisia teleneuvotteluja, joiden aiheena ovat olleet alueelliset erityiskysymykset.

Työllisyyden tukeminen

Työttömyyden torjuntaan on syrjäisimpien alueiden pyynnöstä kiinnitetty erityistä huomiota. Työttömyyden vähentämiseksi on perustettu syrjäisimpien alueiden työllisyysverkosto, jonka alueiden puheenjohtajat virallistivat syyskuussa 2014.

Komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto sekä työllisyydestä, sosiaalialasioista ja osallisuudesta vastaava pääosasto auttavat yhdessä syrjäisimpiä alueita laatimaan työllisyyteen vaikuttavia konkreettisia toimia ja hankkeita erityisesti syrjäisimpien alueiden työllisyysverkoston puitteissa.

Corina Crețu on korostanut ja kiittänyt kolmikantatyöryhmien aikaansaamaa dynamiikkaa.

▶ LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/fi/policy/themes/outermost-regions/

▶ EUROOPAN ALUEKEHITYKSEEN LIITTYVÄÄ KOKEMUSTA VIEDÄÄN LATINALAISEEN AMERIKKAAN

EU:lla on yli 40 vuoden kokemus erityisen eurooppalaisen aluekehitysmallin kehittämisestä. Tätä kokemusta on viime aikoina hyödynnetty tiiviissä yhteistyössä Latinalaisen Amerikan eri maiden kanssa.

EU:n aluepolitiikan tavoitteisiin ja menetelmiin perehtymisestä on viime vuosina tullut erittäin tärkeää Latinalaisen Amerikan maille. Näin niillä on mahdollisuus kehittää ja toteuttaa politiikkaa, joka edistää tasaisempaa taloudellista kehitystä sekä auttaa parantamaan maiden kilpailukykyä, työllisyyttä ja rajat ylittävää yhteistyötä. Alan tärkeyttä Etelä-Amerikan mantereella osoittaa *Red Latinoamericana de Políticas Públicas de Desarrollo Regional* -verkoston (julkisen aluekehityspoliitiikan latinalaisamerikkalainen verkosto) perustaminen kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtamista varten. Verkostossa on mukana 17 maata. Laajempaa Euroopan ja Latinalaisen Amerikan välistä yhteyttä edustaa EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian valtioiden yhteisön (CELAC) kesäkuussa 2015 järjestettävä huippukokous, jonka aiheena on ”Yhteisen tulevaisuuden luominen: vauraan, yhteenkuuluvan ja kestäväen yhteiskunnan rakentaminen kansalaisille”. Kuten nimikin osoittaa, konferenssilla on vahva aluekehitykseen liittyvä ulottuvuus.

Eurooppalainen aluekehitysmalli

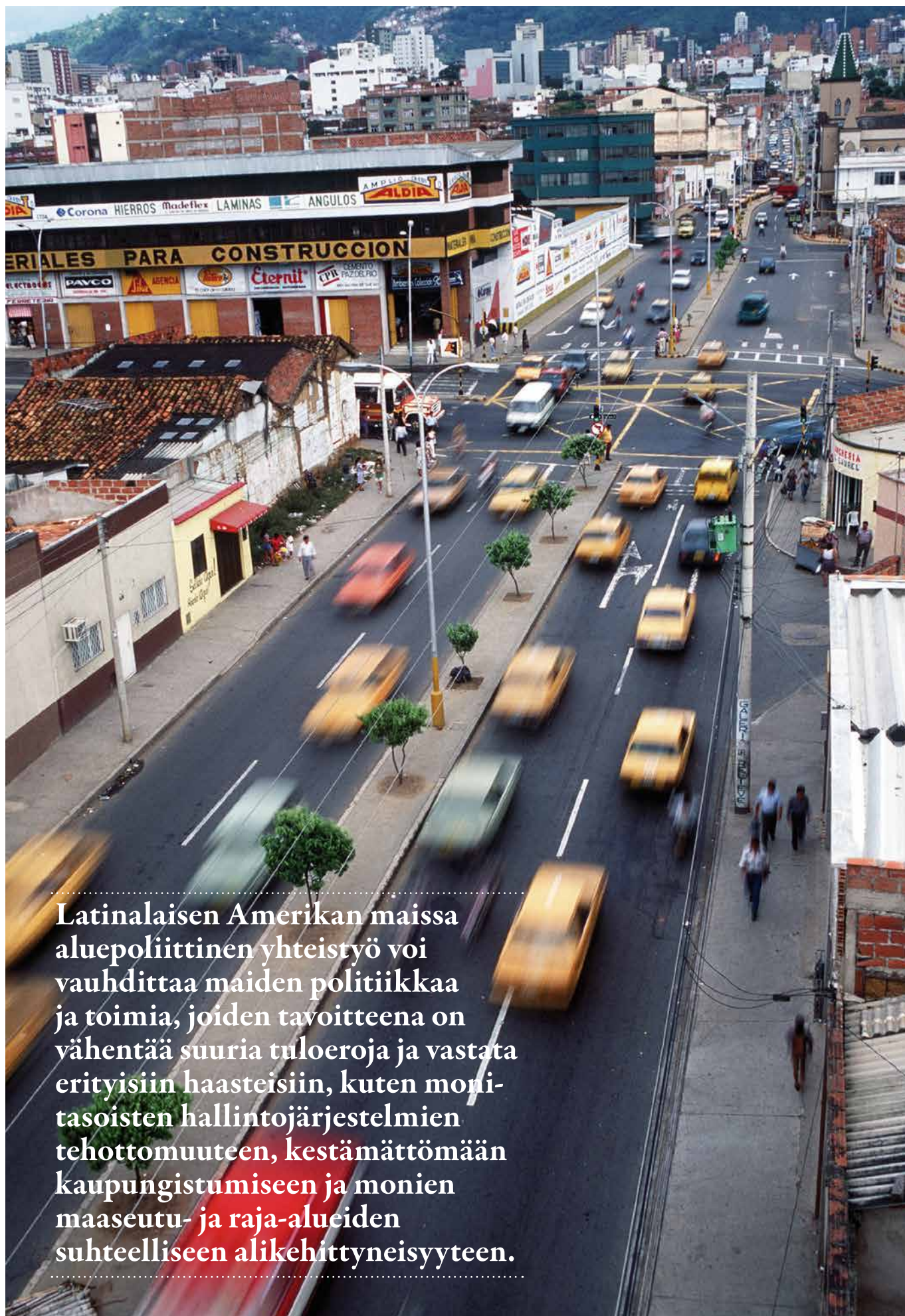
EU:ta edustava komission alue- ja kaupunkipoliitiikan pääosasto on toteuttanut vuodesta 2006 alkaen nousevan talouden maihin liittyvää yhteistyöohjelmaa, jota Euroopan parlamentti on tukenut merkittävästi vuodesta 2009 lähtien. EU on tarjonnut näin yli 25 vuoden kokemustaan vuoropuhelun ja hyvien käytäntöjen vaihtamisen muodossa eri

puolilla maailmaa. Yhteistyön ytimessä on EU:n ulkopuolisten maiden kiinnostus eurooppalaiseen aluekehitysmalliin. Kyseessä on markkinapohjainen malli, jonka tiukkojen sääntöjen tarkoituksena on säilyttää kilpailu ja edistää avoimia julkisia hankintoja. Mallin keskeisiä periaatteita ovat muun muassa hyvä hallinto, yhtäläiset mahdollisuudet, kestävä kehitys ja laaja osallistuminen kehitystoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Vuoropuheluihin osallistuvat yhä useammin kummankin osapuolen kaupungit ja alueet *hajautettuna yhteistyönä*, jossa on mukana kansainvälistä huippuasiantuntemusta. Vuoropuhelut mahdollistavat näin alueellisten toimijoiden verkostoitumisen sekä uusien liiketoimintayhteyksien ja kauppasuhteiden luomisen.

Latinalaisen Amerikan maissa yhteistyön tekee houkuttelevaksi etenkin mahdollisuus vauhdittaa aluepolitiikan avulla maiden politiikkaa ja toimia, joiden tavoitteena on vähentää suuria tuloeroja ja vastata erityisiin haasteisiin, kuten monitasoisten hallintojärjestelmien tehottomuuteen, kestäättömään kaupungistumiseen ja monien maaseutu- ja raja-alueiden suhteelliseen alikehittyneisyyteen. Kiinnostusta herättää erityisesti alueellisiin innovaatiojärjestelmiin liittyvien eurooppalaisten ideoiden parempi tuntemus, jotta voidaan edistää uusia mahdollisuuksia lisäarvoa tuottavilla aloilla ja vähentää näin perinteistä riippuvuutta alkutuotannon tuotteista ja kaivannaisteollisuudesta.

Aluepoliittinen vuoropuhelu Brasilian kanssa

Suuri osa Brasilian kanssa tehtävästä yhteistyöstä on keskitynyt kansallista toisen sukupolven aluekehityspoliittikkaa koskevaan hallituksen poliittiseen aloitteeseen. Valmistelutyö on saanut runsaasti vaikutteita eurooppalaisesta aluepolitiikan

Latinalaisen Amerikan maissa aluepoliittinen yhteistyö voi vauhdittaa maiden politiikkaa ja toimia, joiden tavoitteena on vähentää suuria tuloeroja ja vastata erityisiin haasteisiin, kuten monitasoisten hallintojärjestelmien tehottomuuteen, kestävämpään kaupungistumiseen ja monien maaseutu- ja raja-alueiden suhteelliseen alikehittyneisyyteen.

mallista, johon kuuluvat ensisijaiset tavoitteet ja täytäntöönpanojärjestelmät. Vuoropuhelu virallistettiin vuonna 2007 kansallisesta yhdentymisestä vastaavan ministerin kanssa allekirjoitetulla yhteisymmärryspöytäkirjalla, joka oli ensimmäinen tämättyyppinen sopimus Latinalaisen Amerikan maan kanssa. Tämän jälkeen on toteutettu yli 40 yhteistyöhanketta, muun muassa konferensseja, seminaareja, koulutusohjelmia, opintokäyntejä sekä alueellisten toimijoiden ja edustajien vaihto-ohjelma. Lisäksi on tehty tutkimuksia, esimerkiksi erilaisia pilottihankkeita Ranskan Guayanen rajat ylittävällä alueella (pisin EU:n ja EU:n ulkopuolisen maan välinen ulkoraja) sekä laaja Brasilian aluekatsaus yhteistyössä OECD:n kanssa.

► Iguassun putoukset Argentiinan ja Brasilian rajalla.

Alueellisia innovaatiostrategioita Chilessä

Chile pyrkii vahvasti edistämään uusia mahdollisuuksia lisäarvoa tuottavilla aloilla ja vähentämään riippuvuutta alkutuotannosta. EU:n osarahoittama RED-hanke (2011–2012) on auttanut seitsemää Chilen aluetta laatimaan alueelliset innovaatiostrategiat (RIS) samannimisen eurooppalaisen menetelmän pohjalta. Hankkeella on ollut myönteinen vaikutus, ja niinpä komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto myönsikin sen tulosten perusteella lisätukea alueiden strategioiden täytäntöönpanoon sekä seurantajärjestelmien perustamiseen.

Innovaatiostrategiat ovat tuoneet uutta konsensukseen ja yhteistyöhön perustuvaa dynamiikkaa niin Chilen alueille kuin liike-elämään, yliopistomaailmaan ja julkisiin laitoksiin. Intensiivisten koulutusohjelmien ansiosta ne ovat myös vahvistaneet ammattitaitoa alueilla. EU:n tuki on puolestaan auttanut vahvistamaan aluehallintoa, ja sitä on pidetty tärkeänä tekijänä alueellisessa hajauttamisprosessissa, joka kuuluu kansallisen hallinnon painopisteisiin.

Aluepolitiikkaa ja rajat ylittävää yhdentymistä Perussa

Perun kanssa on aloitettu vasta äskettäin (2013) alueellisiin innovaatiostrategioihin liittyvä yhteistyö rajat ylittävän yhteistyön puitteissa. Siitä huolimatta joitain merkittäviä tuloksia on jo saatu. Alueellista innovointia Cuscon ja Tacnan alueilla koskeva, eurooppalaiseen menetelmään perustuva pilottitutkimus on tuottanut uusia kumppanuuksia yritysten (pk-yritysten), yliopistojen, tutkimuskeskusten ja alueviranomaisten välillä. Tavoitteena on selvittää ja kehittää lisäarvoa tuottavaa toimintaa alueiden kasvun vauhdittamiseksi. Joulukuussa 2013 Perussa järjestettiin Euroopan komission tuella kansainvälinen seminaari, jonka aiheena oli alueiden

kehittäminen innovoinnin avulla. Tapahtuma kokosi yli 200 osallistujaa Latinalaisesta Amerikasta ja Euroopasta.

EU, Peru ja Chile tekivät yhteistyötä eräässä toisessa hankkeessa, joka koski alueellista innovointia ja kehitystyötä Perun Tacnan, Chilen Arican, Perun pääkaupungin Liman ja Chilen pääkaupungin Santiagon alueilla. Hanke on edistänyt uutta rajat ylittävää kehityskumppanuutta muun muassa maataloustuotannossa, matkailussa ja vesihuollossa.

EU:n, Perun ja Brasilian rajat ylittävässä yhteistyöhankkeessa kehitetään erityisesti vesiviljelyyn liittyviä yhteisiä hankkeita Amazonin altaan alueella Perussa ja Brasiliassa. Hankkeen avulla määritellään tarvittavat konkreettiset toimet, joilla voidaan tehostaa julkista politiikkaa Amazonin altaan alueella kestävän ja kilpailukykyisen vesiviljelyalan kehittämiseksi.

Kasvava kiinnostus aluepolitiikan alan EU-yhteistyöhön

EU on sopinut äskettäin kahdesta uudesta vuoropuhelusta. Niistä ensimmäinen, lokakuussa 2014 sovittu vuoropuhelu koskee Meksikoa, jonka uuden hallinnon keskeisiin poliittisiin prioriteetteihin kuuluu liittovaltiotasoisena aluekehityspolitiikan luominen. Tammikuussa 2015 sovittiin vuoropuhelusta kahdeksan Keski-Amerikan maan ylikansallisen järjestön SICA:n (Keski-Amerikan integraatiojärjestö) kanssa. SICA:lla on ollut laaja assosiaatiosopimus EU:n kanssa vuodesta 2013. Yhteistyössä SICA:n kanssa EU:n tavoitteena on vaihtaa tietoja rajat ylittävään yhteistyöhön liittyvistä hyvistä käytännöistä alustavan selvityksen avulla, joka tehtiin kolmella rajat ylittävällä alueella: Fonsecanlahdella (El Salvador, Honduras ja Nicaragua), Trifinion alueella (El Salvador, Guatemala ja Honduras) ja Sixaolajoen altaan alueella (Costa Rica ja Panama). Näillä alueilla on integraatioprosessin kannalta erityisiä haasteita.

Rajat ylittäviä yhteistyöhankkeita Latinalaisessa Amerikassa

Komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto on Euroopan raja-alueiden liiton (AEBR) tukemana toteuttanut viime vuosina erilaisia tutkimuksia, työpajoja, seminaareja ja opintokäyntejä, joiden aiheena on ollut rajat ylittävä yhteistyö Latinalaisen Amerikan maiden ja alueiden välillä. Mukana on ollut osallistujia Argentiinasta, Boliviasta, Brasiliasta, Chilestä, Ecuadorista, Kolumbiasta, Paraguayasta, Perusta ja Uruguayasta. Alustavassa hankkeessa on määritetty muun muassa useita yhteistyöaloja, jotka tarjoavat mahdollisuuksia mutta asettavat myös haasteita yhteistyölle pääasiassa Paraguayn ja Argentiinan sekä Uruguayn ja Brasilian raja-alueilla.

EU (komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto) on myöhemmin rahoittanut tutkimuksen, jonka tavoitteena on tukea kestäväää ja laaja-alaista kasvua Paranájoen kehitysalueilla.

Latinalaisamerikkalaiset asiantuntijat ja politiikan edustajat ovat tehneet muiden rajat ylittävää yhteistyötä koskevien hankkeiden yhteydessä useita opintomatkoja Euroopan eri raja-alueille, missä on järjestetty aihetta käsitteleviä seminaareja. Mukana on ollut sekä kansallisia että ylikansallisia viranomaisia, Etelän yhteismarkkinat (Mercosur), Andien yhteisö, SICA ja EU sekä kansalaisyhteiskunnan ja yliopisto- ja yritysmaailman edustajia.

Kestävään kaupunkikehitykseen liittyvää yhteistyötä

Komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto ja Latinalaisen Amerikan kehityspankki (IDB) ovat vuodesta 2010 lähtien tukeneet Euroopan, Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kaupunkeja yhdennetympään ja kestävämpään kaupunkikehitykseen aikaansaamiseksi (URBELAC). Tavoitteena on tukea kestäväää

kaupunkikehitystä Atlantin molemmin puolin luomalla verkostoja, joiden avulla samanlaisia haasteita kohtaavat julkiset toimijat voivat vaihtaa parhaista käytännöistä sekä kestävästä ja yhdennetystä kaupunkipolitiikasta ja -toimenpiteistä saatuja kokemuksia. Verkostoon on sen perustamisen jälkeen liittynyt 22 kaupunkia Atlantin molemmin puolin.

Yhteistyötä sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevan alueellisen ohjelman (EUROSociAL) kanssa

EUROSociAL on tärkeä Euroopan ja Latinalaisen Amerikan välinen pitkän aikavälin yhteistyöohjelma, jonka ensisijaisena tavoitteena on tukea julkista aluekehityspolitiikkaa kyseisten maiden ja alueiden parhaaksi. Komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto tarjoaa tukea järjestämällä työpajoja ja seminaareja sekä isännöimällä Latinalaisen Amerikan kansallisten ja alueellisten viranomaisten vierailuja. Pääosasto tukee myös edellä mainitun julkisen aluekehityspolitiikan latinalaisamerikkalaisen verkoston työtä.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/fi-policy/cooperation/international/latin-america/

►ALUEPOLITIIKAN PUOLESTAPUHUJA

Entinen aluepolitiikan alan tiedottaja Shirin Wheeler kertoo, millaista oli siirtyä toimittajan työstä tiedottajan työhön syyskuun 2012 ja marraskuun 2014 väliseksi ajaksi.

Kerran kun olin kahvilla Berlaymont-rakennuksessa ennen päivittäistä puolenpäivän tiedotustilaisuutta, eräs Brysselissä työskentelevä tšekkiläinen radiotoimittaja tokaisi minulle, että hänen mielestään kansallisten ja paikallisten hallintojen tilanne olisi paljon huonompi, jollei EU keskeyttäisi ohjelmia silloin tällöin. Minulle selvisi, että vihamielisen suhtautumisen sijaan hän ja monet muut Brysselissä työskentelevät toimittajat olivat valmiita näkemään EU:n aluepolitiikan uudistavana ja olennaisen hyödyllisenä vaikuttamisena asioihin. Tietenkin monilla on hyvin erilaisia ennakkokäsityksiä, mutta tämä keskustelu sai minut pohtimaan, kuinka eri tavalla toimittajat eri puolilta Eurooppaa suhtautuvat EU:hun ja erityisesti sen politiikkaan. Tajusin myös, kuinka tärkeää on ymmärtää, että aluepolitiikka on paljon muuta kuin EU-jäsenyyden sateenkaaren päässä häämöttävä kulta-aarre.

Työskentelin noin 15 vuotta BBC:n toimittajana, ja tehtäviini kuului raportoida Euroopan asioista kansainväliselle ja kotimaiselle yleisölle. En oikeastaan ollut koskaan suunnitellut siirtyväni Euroopan komissioon, mutta jollain tavalla se oli looginen askel. Olin alkanut raportoida Euroopan asioista työssäni BBC:n paikallisen radiokanavan ja alueellisen televisiokanavan kirjeenvaihtajana Brysselissä. Pidin EU:n politiikan siirtämistä käytäntöön paikallisella tasolla tärkeänä ja mielenkiintoisena

tehtävänä. Miten työaikadirektiivi toimii namurilaisessa leipomossa? Onko EU:n kalastuspolitiikalla jotain opittavaa friisimaalaisesta yhteistyöhankkeesta, jossa kalastajilla on yhteiset kalastusluvut? Mitä eurooppalainen identiteetti merkitsee Andalusiassa asuvalle flamencotanssijalle?

Kun aloitin uuden työni Berlaymont-rakennuksessa, Eurooppaa koetteli talous- ja rahoituskriisi, joka oli pitänyt minut ja toimittajakollegani hyvin kiireisinä. Oli selvää, kuinka tärkeä väline aluepolitiikka oli kriisiin reagoimisessa: kun suurin osa puhui säästötoimista, aluepolitiikassa oli kyse investoinneista ja ihmisten potentiaaliin luottamisesta. Tämä saa vastakaikua ihmisissä – varsinkin kun toivo on vähissä. Komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston Kreikan-yksikön kanssa tekemämme vierailu 13:lle Kreikan alueelle osoitti tämän todeksi.

Ryhdyin aluepolitiikan tiedottajaksi kiehtovaan aikaan. Euroopan parlamentissa kolmikantakokoukset olivat täydessä vauhdissa, kun politiikan uudistamista koskevat neuvottelut siirtyivät loppuvaiheeseen. Olin helpottunut, kun muutokset olivat – ”ennakkoehtojen” ja ”älykkään erikoistumisen” kaltaisesta jargonista huolimatta – sellaisia, että pystyin ”myymään” ne innostuneena. Mielestäni politiikan tiedottajat eivät ole ollenkaan vakuuttavia, jos he eivät usko omiin tekemiinsä. Minun oli edelleen pystyttävä pitämään pääni pystyssä entisten kollegoiden joukossa lehdistöhuoneessa!

Siirtyminen EU-asioista raportoinnista EU-asioista tiedottamiseen on suuri haaste – vaikka edellinen työnantaja olisikin julkisen palvelun yleisradioyhtiö, jonka tehtävä on ”selittää ja analysoida”. Poliittisen toimielimen tiedottajan on oltava eri tavalla lojaali. Olin siirtynyt ”viestien” ja ”kannanottojen” maailmaan. Samalla oli kuitenkin selvää, että komissiossa ollaan sitouduttu vahvasti avoimuuteen, keskusteluun ja julkiseen osallistumiseen, mikä tuntuu rauhoittavalta. Tasapainoilu varovaisuuden ja avoimuuden välillä oli kuitenkin uusi kokemus.

Lopuksi vielä yksi ajatus tiedottajakollegoille: Kaikessa politiikassa on arkoja asioita. Aluepolitiikalla on kuitenkin runsaasti kerrottavaa siitä, miten EU tuo myönteisiä muutoksia ihmisten elämään. Liika varovaisuus voi johtaa siihen, että hyvät uutiset jäävät piiloon. ■

ARVIOINTISUUNNITELMAT

NÄYTTÖÖN PERUSTUVAN POLITIIKAN TUKENA

Kun toimenpideohjelmat on hyväksytyt, hallintoviranomaisten on laadittava vuoden kuluessa arviointisuunnitelmat seurantakomitean tarkasteltavaksi. Suunnitelmat kattavat kunkin ohjelman, ja ne ovat mukana ohjelmien arviointitoimissa ohjelmakauden loppuun saakka. Suunnitelmat ovat keskeinen väline, joka tukee koheesipolitiikan tuloksia painottavaa lähestymistapaa.

Euroopan rakenne- ja investointirahastoja kaudella 2014–2020 sääntelevässä asetuksessa korostetaan entistä enemmän ohjelmien tavoitteita, odotettujen tulosten saavuttamiseksi käytettävää toimintalogiikkaa ja arvioinnin merkitystä. Asetuksessa säädetään pakollisiksi arviointisuunnitelmat sekä vaikutustenarvioinnit, joilla selvitetään rahastojen osuutta ohjelmien tavoitteiden saavuttamisessa. Jäsenvaltioiden on raportoitava tuloksista ja vaikutuksista säännöllisesti Euroopan komissiolle, komission puolestaan Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Jäsenvaltiot laativat vuonna 2022 yhteenvedon arviointituloksista ja luovat siten perustan komission tekemille politiikan jälkiarvioinneille. Arvioinnit vaikuttavat näin politiikkaa koskeviin keskusteluihin korkeimmalla tasolla.

Arviointien suunnittelu ei ole helppoa. Ensimmäinen vaatimus on, että ohjelmissa on kerrottu selvästi, mitä niillä halutaan muuttaa, ja että asianomaisia indikaattoreita seurataan. Ohjelmien kattamia politiikanaloja koskevan näytön saatavuuden mukaan on tämän jälkeen päätettävä, mihin arviointitoimet keskitetään, jotta voidaan parhaiten saada tarvittavat tiedot ja täyttää säädetyt vaatimukset.

Tätä varten suunnitelmissa tulisi luetella ohjelman keston aikana tarvittavat arvioinnit ja varata riittävästi resursseja tarvittavien tietojen keräämistä ja analysointia varten. Kunkin suunnitellun arvioinnin osalta olisi määritettävä perusteet, ajoitus, tärkeimmät kysymykset, menetelmät ja tietovaatimukset, kesto ja arvioitu budjetti. Suunnitelmissa olisi esitettävä myös, kuinka arvioinnit hoidetaan, kuinka niiden tuloksia seurataan ja kuinka niistä tiedotetaan sidosryhmille ja yleisölle. Hallintoviranomaisten olisi tarkasteltava niitä säännöllisesti ja

SEURANTAA JA ARVIOINTIA KOSKEVA OHJEASIAKIRJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/wd_2014_en.pdf

mukautettava ne ohjelman tai sen puitteiden mahdollisiin muutoksiin, jotka tuovat mukanaan uusia tiedontarpeita.

Suunnitteleamalla arviointeja jo alkuvaiheessa voidaan parantaa niiden laatua ja käyttökelpoisuutta. Tämä auttaa komissiota keräämään arviointien tuloksia ja saattamaan ne päättäjien ja ohjelmajohtajien tietoon. Viime kädessä se auttaa suunnittelemaan ja toteuttamaan näyttöön perustuvia ohjelmia ja toimintatapoja.

Komissio on julkaissut alue- ja kaupunkipääosaston verkkosivustossa hallintoviranomaisille tarkoitetun ohjeasiakirjan arviointisuunnitelmien laatimisen tueksi. Asiakirjassa annetaan myös suosituksia vaikutustenarviointien tehtävämäärityksen laatimisesta ja ulkoisten arviointien hoitamisesta. Komissio pyrkii yhdessä hallintoviranomaisten kanssa parantamaan arviointisuunnitelmien laatua kommentoimalla niitä ja jakamalla hyviä käytäntöjä.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/fi-policy/evaluations/guidance/#1

UUTISIA

[UUTISET LYHYESTI]

UUSI OHJELMAKAUSI KÄYNNISTYI PUOLASSA

Komission jäsen **Crețu** käynnisti virallisesti Puolan koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon yhdessä Puolan infrastruktuuri- ja kehitysministerin **Maria Wasiakin** kanssa. Puolassa 26. helmikuuta järjestetyssä tilaisuudessa olivat mukana myös Puolan pääministeri **Ewa Kopacz**, komission jäsen **Elżbieta Bieńkowska** ja Puolan kaikkien 16 voivodikunnan maaherrat.

Puolan liittyttyä EU:hun lähes 11 vuotta sitten rahastoilla on ollut keskeinen merkitys maan kasvun turvaamisessa. Kaudella 2014–2020 Puola pysyy EU:n koheesiopolitiikan suurimpana tuensaajana. Euroopan aluekehitysrahastosta, koheesiorahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta osoitetaan Puolalle yli 77,3 miljardia euroa.

Puolan viranomaisten ja Euroopan komission erinomaisen yhteistyön ansiosta kaikki 22 toimenpideohjelmaa hyväksyttiin helmikuun puoliväliin mennessä. Uusi kausi asettaa täytäntöönpanoon liittyviä haasteita, kun yli 55:tä prosenttia resursseista hallinnoivat nyt alueet. Tämä tarjoaa monia mahdollisuuksia alueille, jotka tuntevat parhaiten omat vahvuutensa ja tarpeensa. Se merkitsee kuitenkin myös, että alueille on entistä suurempi vastuu rahojen järkevän käytön varmistamisesta.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu/blog/launching-new-programming-period-poland_en

KUSTANNUS- HYÖTYANALYY- SIA KOSKEVA OPAS PÄIVITETTY

Euroopan komissio julkaisi äskettäin päivitetyn oppaan kustannus-hyötyanalyysistä, joka on pakollinen kaikissa ERI-rahastoille kaudella 2014–2020 toimitetuissa suurissa hankkeissa. Opas perustuu laajaan kokemukseen, jota saatiin suurten hankkeiden valmistelusta ja arvioinnista ohjelmakaudella 2007–2013, ja sen tarkoituksena on antaa käytännön suosituksia ja esitellä alakohdaisia tapaustutkimuksia suurissa hankkeissa mukana oleville viranomaisille ja hankeasiakirjoja valmisteleville neuvonantajille. Oppaassa esitetään suurten hankkeiden arviointiprosessia ja niihin liittyviä päätöksiä koskevat lakisäätteiset vaatimukset sekä alakohtaiset ohjaavat periaatteet. Oppaan kokosi tiimi, jota johti **Davide Sartori** Milanon Centre for Industrial Studies -tutkimuslaitoksesta. Mukana oli myös professori **Massimo Florion** johtama tiedepaneeli sekä JASPERS-tukivälineen asiantuntijoita.

(<http://www.jaspers-europa-info.org/>)

► LISÄTIETOA

<http://europa.eu/!wc37t>

TUENSAAJIEN OPAS SISÄLTÄÄ LINKKEJÄ EU:N MUIHIN RAHASTOIHIN

Euroopan komissio julkaisi äskettäin EU:n kaikilla virallisilla kielillä uuden oppaan, jossa kerrotaan, kuinka Euroopan rakenne- ja investointirahastoja käytetään tehokkaasti ja kuinka täydennyksiä hyödynnetään yhdessä muiden EU:n politiikkojen rahoitusvälineiden kanssa. Asiakirjassa olevat linkit johtavat suoraan hyödyllisiin sivustoihin ja asiakirjoihin, ja ne auttavat mahdollisia tuensaajia löytämään verkosta tarvittavat materiaalit. Verkossa on saatavilla myös tarkistusluettelo, joka auttaa mahdollisia tuensaajia selvittämään soveltuvimmat rahoituslähteet.

► LISÄTIETOA
Saatavana 22 kielellä.
<http://europa.eu/lcn47JG>

OPEN DAYS 2015 EUROOPAN ALUEIDEN JA KUNTIEN TEEMAVIIKKO ON TAAS TULOSSA

Kolmastoista OPEN DAYS -tapahtuma järjestetään Brysselissä 12.–15. lokakuuta. Tapahtuman tämänvuotisenä iskulauseena on ”Euroopan alueet ja kaupungit investointi- ja kasvukumppaneina”. Ilmoittautuminen tapahtumaan alkaa heinäkuussa.

► LISÄTIETOA
http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/od2015/

► Energia-asioista vastaava komission jäsen Maroš Šefčovič esitteli energiapaketin Euroopan parlamentille 25. helmikuuta.

KOHEESIOPOLITIikka EDISTÄÄ ENERGIAUNIO- NISTRATEGIAA

Euroopan komissio hyväksyi 25. helmikuuta 2015 joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautunutta ilmastonmuutospolitiikkaa koskevan puitestrategian. Strategian tavoitteena on vähentää energiariippuvuutta, edistää energian vapaata virtaamista yli valtioiden rajojen, parantaa energiatehokkuutta ja tukea siirtymistä vähähiiliseen talouteen.

Koheesiopolitiikan avulla toteutettavilla, kansalaisille todellisia hyötyjä tuovilla hankkeilla on merkittävä osa energiaunionin onnistumisessa. Kaudella 2014–2020 vähähiiliseen talouteen investoidaan koheesiopolitiikan kautta 38 miljardia euroa (kaksi kertaa enemmän kuin edellisellä rahoituskaudella). Tämä auttaa jäsenvaltioita, alueita, paikallisviranomaisia ja kaupunkeja toteuttamaan tarpeellisia investointeja rakennusten energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energiaan, älykkäisiin sähköverkkoihin ja kestäväan kaupunkiliikenteeseen.

Koheesiorahoitus auttaa siis energiaunionin keskeisten tavoitteiden mukaisesti vähentämään kallista energiantuontia, monipuolistamaan energialähteitä, poistamaan energiaköyhyyttä, vähentämään päästöjä sekä luomaan työpaikkoja ja tukemaan pk-yrityksiä.

► LISÄTIETOA
<http://ec.europa.eu/priorities/energy-union/>

▶ VIRO

▶ VIRO ON EDELLÄKÄVIJÄ KANSALAISTEN SÄHKÖISISSÄ PALVELUISSA

Virosta on tulossa yksi maailman kehittyneimmistä sähköisistä yhteiskunnista. Uusin innovaatio on muille kuin Viron kansalaisille tarkoitettu sähköinen henkilökortti. Suuri osa Viron sähköisen viranomaisasiointin infrastruktuuri-investoinneista on toteutettu Euroopan aluekehitysrahaston tuella.

Viron sähköiset palvelut ovat olleet näkyvästi esillä kansainvälisissä tiedotusvälineissä. CNN:n mukaan Viro on "tabletti-tietokoneita ja älypuhelimia käyttävä digitaalinen kansakunta". BBC kertoi "paperittomista ja verkkopohjaisista viranomaispalveluista". *Le Monde* luonnehti Viroa nimellä "cybersentinelle de l'Occident". *Wall Street Journal* ja *The Times of India* kirjoittivat aiheesta laajasti: "Sähköinen henkilöllisyys mahdollistaa digitaalisen elämän Virossa ilman fyysistä läsnäoloa" ja "Sähköinen henkilöllisyys hyödyttää intialaisia yrittäjiä".

Virolaiset ovat kymmenen viime vuoden aikana kuuluneet maailman ahkerimpiin kansalaisille tarkoitettujen internetipohjaisten palvelujen käyttäjiin. Virolaisille on tarjolla monenlaisia julkisia ja yksityisiä sähköisiä palveluja terveydenhuollosta äänestämiseen ja verotukseen. Hallitukset ympäri maailman kutsuvat virolaisia asiantuntijoita kertomaan, miten tämä ihme on tapahtunut.

Digitaaliset edistysaskeleet ovat seurausta Viron hallituksen tulevaisuuteen suuntautuneesta ajattelusta, tieto- ja viestintätekniikka-alan ennakoivasta lähestymistavasta ja väestön teknisestä osaamisesta. Lisäksi tukena on ollut Euroopan aluekehitysrahastosta myönnetty rahoitus, joka on auttanut kehittämään tietotekniikkainfrastruktuuria, verkkoja ja verkkopalvelusovelluksia.

"E-stonia"

Nykypäivän "E-stonia" tukena on maanlaajuinen internetyhteys Wi-Fi-verkon kautta. Yhteys toimii jopa metsässä. 71 prosentilla kotitalouksista on mahdollisuus käyttää internetiä, ja nopea Wi-Fi-yhteys on saatavilla yli 1 100 julkisessa tilassa. Kaikissa Viron kouluissa on internetyhteys.

77 prosenttia Viron 16–74-vuotiaasta väestöstä käyttää internetiä. Kansalaiset käyttävät säännöllisesti sähköisiä äänestys-, vero-, poliisi-, terveys-, pankki- ja koulupalveluja.

Digitaalisista yhteyksistä on tullut arkipäivää. Vuonna 2012 yli 94 prosenttia tuloveroilmoituksista tehtiin sähköisesti, ja 98 prosenttia pankkiasioinnista tapahtuu internetin kautta.

**Kokonais-
kustannukset:**
163 000 000 EUR

EU:n osuus:
63 000 000 EUR

▶ Viron presidentti Thomas Hendrik Ilves antoi yhden maan ensimmäisistä sähköisistä henkilökorteista Yhdysvaltain presidentille Barack Obamalle, joka vieraili Tallinnassa äskettäin.

”Kansalainen voi hoitaa lähes kaiken verkossa, jopa avioeron. Vain avioliiton solmimiseen tarvitaan edelleen papereita”, vit-sailee eräs Viron pysyvän EU-edustuston digitaaliasioiden neuvonantaja.

Sähköinen henkilökortti

Lähes 90 prosentilla Viron asukkaista (1,1 miljoonalla henkilöllä) on sähköinen henkilökortti, joka toimii sekä henkilöllisyystodistuksena että EU:n alueella myös matkustusasiakirjana.

Kortissa on henkilötiedot sisältävä siru, ja sen avulla voidaan todentaa henkilöllisyys verkkopalveluita käytettäessä. Henkilökortin lisäksi virolaiset voivat tunnistautua verkkopalveluihin matkapuhelimen avulla.

Koulutus ja terveydenhuolto

Tammikuussa 2010 Virossa otettiin käyttöön potilastietojärjestelmä, jossa kansalaiset voivat tarkastella sähköisiä potilastietojaan vahvistettuaan ensin henkilöllisyytensä henkilökortin avulla. Lääkkeiden ostamiseen ei enää tarvita paperista lääkemääräystä: lääkärit kirjoittavat sähköisiä

lääkemääräyksiä, joilla lääkkeet voi ostaa mistä tahansa apteekista henkilökortin avulla.

Koululaisten vanhemmat pääsevät tarkastelemaan lastensa arvosanoja ja kotitehtäviä verkossa sähköisen koulusovelluksen avulla. Myös koulutusjärjestelmä on viety verkkoon, ja koetulokset ovat nähtävissä keskitetysti valtion portaalin kautta. Yliopistoihin haetaan valtion internetpohjaisen järjestelmän kautta.

Sähköinen äänestäminen

Vuodesta 2005 lähtien Virossa jokainen on voinut äänestää kotonaan internetin kautta henkilökortin tai mobiilitunnistautumisen avulla. Äänestäminen onnistuu jopa ulkomaanmatkalla. Maaliskuussa pidetyissä parlamenttivaaleissa 30,5 prosenttia äänestäjistä hyödynsi sähköistä äänestysmahdollisuutta.

Sähköinen liiketoiminta

Yrityksen perustaminen onnistuu Virossa omalla tietokoneella. Sähköisen liiketoiminnan portaalissa yrityksen perustaminen ja rekisteröiminen on nopeimmillaan sujunut 18 minuutissa. Järjestelmä hyväksyy myös belgialaiset, portugalilaiset, liettualaiset ja suomalaiset henkilökortit, myöhemmin myös muunmaalaisia.

Sähköinen henkilöllisyys

Verkkopalvelut ovat vuonna 2015 tulleet myös muiden kuin Viron asukkaiden ulottuville ainutlaatuisen sähköisen henkilöllisyyden huippuhankkeen ansiosta. Ulkomaalaisilla on nyt mahdollisuus saada sähköinen henkilökortti, jonka avulla he voivat käyttää julkisia ja yksityisiä sähköisiä palveluja ja harjoittaa toimintaa Virossa. Sähköinen henkilöllisyys ei anna oleskeluoikeutta, eikä sitä voi käyttää fyysisenä henkilökorttina tai matkustusasiakirjana. Sähköisen henkilöllisyyden ohjelmaan investoidaan alkuvaiheessa vuosittain noin 300 000–500 000 euroa vuoteen 2020 mennessä.

▶ LISÄTIETOA
<https://e-estonia.com/>

▶ RUOTSI

▶ UUSIUTUVAA ENERGIAA MERESTÄ

Kokonais-
kustannukset:
485 000 EUR
EU:n osuus:
193 000 EUR

Ruotsin etelärannikolla toteutettu tutkimushanke on osoittanut, että merenpohjan ravinteista ja teollisuuden kalajätteestä voidaan valmistaa arvokasta biopolttoainetta.

Ruotsin Kalmarin läänissä toteutetussa hankkeessa ”Biokaasu – uusi substraatti merestä” tutkittiin ympäristö- ja taloudellisuusnäkökohtien perusteella, voidaanko erilaisista rannikon merenpohjasta löytyvistä raaka-aineista tuottaa biokaasua. Hankkeessa selvitettiin erityisesti, mitä mahdollisuuksia on tuottaa metaania ruo’oista, levistä, simpukoista ja kalalietteestä ja millaisia olosuhteita uusiutuvan biokaasun tuotanto vaatii.

Tutkimuksessa todettiin, että parhaat tulokset saatiin paikallisen kalankäsittelylaitoksen kalalietteellä ja että tuotetun biokaasun laatu oli sama kuin perinteisiä raaka-aineita, kuten lantaa tai viemäriletteä, käytettäessä.

Vuonna 2013 päättyneessä nelivuotisessa hankkeessa tutkittiin koko ketjua substraattien keräämisestä raaka-aineen hankkimisen ravinnevirtoihin ja meren suojeluun aiheuttamiin vaikutuksiin. Tutkijat totesivat, että meren ravinteita käyttämällä saatiin arvokasta biopolttoainetta, minkä lisäksi prosessi vähensi meren ravinnekuormitusta. Itämeri kärsii liiallisesta ravinnekuormituksesta, joka voi alentaa meren happitasoa ja tappaa näin kaloja, rapuja, ostereita ja muita vesieläimiä. Käyttämällä meren luonnonvaroja biokaasun tuotantoon voidaan poistaa suuri osa näistä tarpeettomista ravinteista.

Lisäämällä biokaasun käyttöä ajoneuvoissa, esimerkiksi autoissa ja kuorma-autoissa, voitaisiin vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja auttaa Kalmarin lääniä saavuttamaan fossiilista

polttoaineista luopumista koskevan tavoitteensa vuoteen 2030 mennessä. Bensiinin ja dieselin osuus fossiilisten polttoaineiden hiilidioksidipäästöistä on Kalmarin läänissä nyt kaksi kolmasosaa. Biokaasun poltto ei aiheuta fossiilisia hiilidioksidipäästöjä, minkä ansiosta se on ympäristöä säästävä polttoaine. Jos kaikki läänin alueelta saatava kotitalousjäte, lanta ja viemäriete käytettäisiin biokaasun tuotantoon, biokaasu riittäisi kuitenkin vain kymmenesosaan läänin autokannasta. Alueella olevien meren luonnonvarojen hyödyntäminen on siis sekä ympäristön kannalta että taloudellisesti järkevää.

Biokaasu voi tuoda paikalliselle väestölle uusia työpaikkoja, jos raaka-aineen hankkimiseen ja kaasun tuotantoon tarvitaan uusia tuotteita ja palveluja. Kalalietteen laajamittainen jälleenkäsittely onkin jo alkanut. Jäteaines kulkee putkea pitkin suoraan kalankäsittelylaitokselta Lucernaan, missä siitä valmistetaan biokaasua.

Tekniikkaa on kuitenkin kehitettävä edelleen ennen kuin laajamittainen biokaasun valmistus ruo’oista, levistä tai simpukoista voi olla taloudellisesti kannattavaa. Uusia hankkeita on kuitenkin käynnistetty, muun muassa SEAFARM (levät) ja AQUATECH (simpukat).

”Meren luonnonvarojen käyttö biokaasun tuotantoon lisäisi uusiutuvan energian tuotantoa ja vähentäisi ilmastovaikutuksia. Tarvitaan kuitenkin kehittyneempää tekniikkaa ennen kuin tällaisia luonnonvaroja voidaan käyttää laajamittaiseen ja taloudellisesti kannattavaan biokaasun tuotantoon”, toteaa ”Småland ja saaret” -toimenpideohjelman johtaja **Henrik Blomberg**.

▶ LISÄTIETOA
www.rfkl.se/biogas-hav

EUROOPAN ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

UUSI KULTTUURIREITTI UNKARIN JA SLOVENIAN VÄLILLE

Pyhän Martinuksen matkoja Sloveniassa ja Unkarissa seuraava matkailureitti on uusi rajat ylittävä matkailukohde. Uusi reitti on Euroopassa kulkevan pyhiinvaellusreitien ensimmäinen osa.

Toursin piispana 300-luvulla toiminut Pyhä Martinus on nykyään yksi Euroopan juhlituimmista kristillistä pyhimyksistä. Pyhä Martinus syntyi nykyisessä Szombathelyn kaupungissa Unkarissa, mutta asui suurimman osan aikuiselämästään Ranskassa. Häntä pidetään Euroopan henkisenä siltana.

Via Savaria -hanke on mahdollistanut Ranskan Toursiin johtavan Pyhän Martinuksen suuren eurooppalaisen kulttuurireitin ensimmäisen 400 kilometrin osuuden kehittämisen Slovenian ja Unkarin välillä.

Hankkeen innoittajana oli Euroopan neuvoston vuoden 2005 julistus, jonka mukaan Unkarin Szombathelyn ja Ranskan Toursin välisestä tiestä olisi tehtävä eurooppalainen kulttuurireitti. Reitillä olisi esiteltävä Euroopan suosituimman pyhimyksen elämästä ja työstä kertovia merkittäviä muistomerkkejä.

Pyhä Martinus syntyi vuonna 316 Pannoniassa, muinaisessa Savarian kaupungissa, joka on nykyään nimeltään Szombathely. Pyhän Martinuksen hahmo symboloi keskinäisen jakamisen merkitystä. Hänen elämänsä juhlietaan eri puolilla Eurooppaa vuonna 2016.

Szombathelyssa vuonna 2009 käynnistetyn Via Savaria -hankkeen tarkoituksena on esitellä pyhiinvaeltajan reittiä kolmessa maassa. Hanketta ovat tukeneet Slovenian ja Unkarin hallitukset, jotka ovat olleet innokkaita edistämään sen matkailullista

Kokonaiskustannukset:
1 435 000 EUR
EU:n osuus:
1 187 000 EUR

merkitystä. Hankkeessa on ollut mukana myös kuntia ja keskeisiä sidosryhmiä reitin varrelta. Yhteistyökumppaneita on ollut 15: yhdeksän Sloveniasta ja kuusi Unkarista.

Hankkeen yleistavoitteena on ollut kestävän taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen tukeminen Unkarin ja Slovenian raja-alueella yhteisen kulttuurimatkailuhankkeen avulla, jolla on myönteisiä vaikutuksia paikalliseen talouskehitykseen.

Via Savaria -hankkeen avulla on toteutettu Pyhän Martinuksen eurooppalaisen kulttuurireitin ensimmäinen 400 kilometrin osuus Unkarin Szombathelystä Slovenian Zrečeen (koko reitin pituus Szombathelystä Ranskan Toursiin on 2 500 kilometriä).

Hankkeen yhteydessä on tehty tutkimustyötä Pyhän Martinuksen työstä ja elämästä sekä reitin varrella olevasta luonnon- ja kulttuuriperinnöstä. Sen tuloksena on rakennettu 38 levähdyspaikkaa, joissa on tietotauluja, pöytiä ja penkkejä. Lisäksi reitin varrella on tietopisteitä, viini- ja ruokakeskuksia, näyttelykeskus ja teemapuisto.

► LISÄTIETOA
www.viasanctimartini.eu/en

OHJELMA 2015

27.–28. HUHTIKUUTA

_Bryssel (BE)

GROW your REGION:
älykästä erikoistumista
ja taloudellisia muutoksia
klustereiden avulla

2. KESÄKUUTA

_Bryssel (BE)

CITIES-foorumi

15.–16. KESÄKUUTA

_Jūrmala (LV)

**EU:n Itämeren alueen
strategian kuudes
vuotuinen foorumi**

12.–15. LOKAKUUTA

_Bryssel (BE)

**OPEN DAYS: 13:s Euroopan
alueiden ja kuntien viikko**

13. LOKAKUUTA

_Bryssel (BE)

**RegioStars-
palkintotilaisuus**

Näistä tapahtumista saa lisätietoa
Inforegio sivuston aikatauluosiosta:
[http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/
newsroom/events/](http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/newsroom/events/)

PYSY AJAN TASALLA

 http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
DG REGIO -yhteistoimintafoorumi

 www.flickr.com/euregional

 Tilaa REGIOFLASH-tiedotteemme
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Julkaisutoimisto

Euroopan komissio,
Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto
Viestintä – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bryssel
Sähköposti: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/

